

ЗВІТ

***Комітету з питань державного будівництва, регіональної
політики та місцевого самоврядування
за 8 сесію Верховної Ради України VIII скликання***

***восьма сесія
Верховної Ради України восьмого
скликання***

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування було створено Верховною Радою України VIII скликання відповідно до Постанови від 4 грудня 2014 року № 22-VIII «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання», а його склад визначено відповідно до Постанови від 4 грудня 2014 року № 23-VIII «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України восьмого скликання та обрання голови Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації» (зі змінами). За час роботи восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання його кількісний склад – 17 народних депутатів України – не змінився, не змінилася також і структура Комітету, яку складають 6 підкомітетів.

ЗАКОНОПРОЕКТНА РОБОТА КОМІТЕТУ

Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування під час восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання здійснював свою роботу відповідно до Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», Регламенту Верховної Ради України, Постанови Верховної Ради України від 04.12.2014 № 22-VIII «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання», доручень Верховної Ради України та Голови Верховної Ради України на основі законності, гласності, наукової обґрунтованості, вільного обговорення і вирішення питань, колегіальності, плановості, рівноправності, доцільності, функціональності.

КОМІТЕТИ БУДУЮТЬ СВОЮ РОБОТУ НА ПРИНЦИПАХ:

- верховенства права;
- законності;
- гласності;
- їх рівноправності;
- доцільності;
- функціональності;
- плановості;
- наукової обґрунтованості;
- колегіальності;
- вільного обговорення і вирішення питань.

*стаття 3
Закону України
“Про комітети Верховної Ради*

Діяльність Комітету була організована відповідно до Плану роботи Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування на період восьмої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (лютий – липень 2018 року), затвердженого на засіданні Комітету 7 лютого 2018 року та окремих доручень Голови Комітету. Вона підпорядковувалась вирішенню важливих завдань з підготовки на розгляд Верховної Ради України проектів законодавчих актів з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування,

нормативного регулювання питань формування та діяльності об'єднаних територіальних громад, становлення інституту старост у таких громадах, проблематики правового статусу столиці України та гірських населених пунктів, забезпечення повсюдності територіальної

основи місцевого самоврядування, надання адміністративних послуг, недопущення нівеляції децентралізаційної реформи змінами у бюджетному законодавстві, перейменування населених пунктів, призначення позачергових виборів до органів місцевого самоврядування тощо.

Засідання Комітету за період роботи восьмої сесії проводились відповідно до Постанови Верховної Ради України від 21.12.2017 № 2263-VIII «Про календарний план проведення восьмої сесії Верховної Ради України восьмого скликання». Засідання Комітету проводились, як правило, під час тижня пленарних засідань парламенту по середах, а в разі необхідності – в інший визначений день.

Під час розгляду питань порядку денного на засіданнях Комітету були дотримані норми Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та Регламенту Верховної Ради України в частині відкриття та закриття головуючим засідання, винесення на обговорення проектів актів Комітету, підготовлених профільними підкомітетами, надання слова для доповідей, виступів, пояснень, коментарів, відповідей на питання як членам Комітету, так і запрошеним на засідання особам, оголошення результатів голосування та факту прийняття акту Комітету, інформування про матеріали, що надійшли на адресу Комітету, здійснення голосування народними депутатами України - членами Комітету особисто в залі засідань Комітету тощо.

Засідання Комітету та його підкомітетів проходили у діловій атмосфері, за взаємної поваги народних депутатів України – членів Комітету один до одного, працівників секретаріату та запрошених. Жодного разу дії народних депутатів України – членів Комітету не були оскаржені на предмет порушення етики поведінки, також жодного разу засідання Комітету не переносилися чи були припинені внаслідок відсутності кворуму. Середній показник присутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях склав близько 65 %, тобто в середньому в одному засіданні Комітету брали участь, як правило, 11 народних депутатів України із 17 осіб його загального складу.

ЗАКОНОПРОЕКТНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

статті 12, 15, 16

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

Всього за звітний період було проведено 12 засідань Комітету (11 планових та 1 позапланове), на яких розглянуто 100 питань різної спрямованості в розрізі виконання Комітетом законопроектної (33), організаційної (49) та контрольної функцій (18). На цих засіданнях було розглянуто 37 законопроектів (в т. ч. 10 проектів постанов з питання призначення позачергових виборів до органів місцевого самоврядування та 10 проектів постанов з питань адміністративно-територіального устрою, внесених народними депутатами України – членами Комітету) щодо яких Комітет визначався головним і 2 проекти законів України, головним з підготовки яких був інший комітет Верховної Ради України.

За час роботи восьмої сесії Парламент прийняв 2 закони України з питань, що належали до предмету відання Комітету, а саме:

- від 22.03.2018 № 2376-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання органам місцевого самоврядування повноважень

встановлювати обмеження продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових»;

- від 03.04.2018 № 2379-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст республіканського Автономної Республіки Крим, обласного значення».

Також було прийнято 7 постанов Верховної Ради України з питань адміністративно-територіального устрою, що теж належать до предмету відання Комітету:

- від 13.03.2018 № 2333-VIII «Про перейменування села Чубівка Смілянського району Черкаської області»;

- від 13.03.2018 № 2332-VIII «Про перейменування села Падалки Полтавського району Полтавської області»;

- від 13.03.2018 № 2331-VIII «Про перейменування села Дібрівка Брусилівського району Житомирської області»;

- від 13.03.2018 № 2330-VIII «Про перейменування села Сірники Перемишлянського району Львівської області»

- від 13.03.2018 № 2329-VIII «Про перейменування села Глибока Богородчанського району Івано-Франківської області»

- від 13.03.2018 № 2328-VIII «Про перейменування села Велятин Хустського району Закарпатської області»

- від 13.03.2018 № 2327-VIII «Про перейменування села Черепівка Недригайлівського району Сумської області».

Підкомітет з питань місцевого самоврядування за період роботи восьмої сесії запропонував для обговорення на засіданнях Комітету 5 проектів законів України, головним з підготовки яких визначався Комітет. Водночас, Верховною Радою України за цей час було прийнято 1 закон та 7 постанов, що стосувалися сфери відповідальності підкомітету з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою.

Так, на засіданні Комітету 21 березня 2018 року було розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до статті 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення гласності та відкритості місцевих рад» (реєстр. № 7071), внесений народними депутатами України О.Дубініним, В.Шевченком В.Л., що передбачав, зокрема, допуск усіх бажаючих громадян до засідань органів місцевого самоврядування. Констатуючи важливість предмету регулювання даного законопроекту, Комітет, тим не менш, дійшов висновку щодо доцільності його повернення суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Серед аргументів на користь такого рішення називалась сумнівність виконання на практиці припису про доступ абсолютно всіх бажаючих, оскільки це не враховує відповідні можливості приміщень та може спричинити блокування роботи місцевих рад. Також положення законопроекту щодо обов'язкової публікації стенографічних бюлетенів засідань ради, її рішень у друкованих засобах масової інформації в умовах дії Закону України «Про

реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» видаються недостатньо обґрунтованими.

Комітет підтримав законодавчу ініціативу народного депутата України Ю.Бублика щодо врегулювання неузгодженості при застосуванні положень частин третьої та дев'ятої статті 51, статті 53 та частини 2 статті 56 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» по відношенню до посади заступника голови районної у місті ради у його статусі як депутата цієї ради та одночасно як члена її виконавчого комітету. Відповідний проект Закону України про внесення змін до статті 51 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо узгодження окремих норм, які стосуються складу виконавчого комітету районної у місті ради (реєстр. № 5291) було розглянуто на засіданні Комітету 4 квітня 2018 року та рекомендовано Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

На вищевказаному засіданні також було розглянуто проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо звітування сільського, селищного, міського голови перед відповідною територіальною громадою (реєстр. № 5340), співавторами якого були народні депутати України Ю.Бублик та А.Река і яким передбачалося встановити чітку регламентацію звітування сільських, селищних, міських голів. Проте даний законопроект не знайшов підтримки наукової експертизи та фахівців Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», на думку яких така регламентація на рівні закону є зайвою і для цього цілком достатньо локального нормативного регулювання з огляду на принципи організаційної та правової самостійності здійснення місцевого самоврядування. За наслідками розгляду в першому читанні даний законопроект Комітет вирішив повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

На засіданні Комітету 18 квітня 2018 року було розглянуто два законопроекти, що належали до відання підкомітету з питань місцевого самоврядування. Так, проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо поєднання економічної, соціальної та екологічної складових у програмах розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць)» (реєстр. № 7093), поданий народним депутатом України О.Недавою, передбачав внесення змін до 5 статей цього Закону із приведенням термінології в питаннях розвитку адміністративно-територіальних одиниць до вимог міжнародного законодавства. Не заперечуючи самої ідеї зміни регулюючих норм, народні депутати України – члени Комітету звернули увагу на суттєві техніко-юридичні помилки у законопроекті та підтримали пропозицію щодо необхідності його повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Аналогічний висновок щодо доопрацювання Комітет ухвалив і стосовно проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо уточнення повноважень органів місцевого самоврядування)» (реєстр. № 5334), внесеного народним депутатом України Ю.Одарченком, що мав на меті уточнення розподілу повноважень між місцевими радами та головами територіальних громад. Суттєві зауваження до

цього законопроекту висловило Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, а фахівці Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» запропонували його відхилити. При цьому, зокрема, вказувалось на недоцільність запровадження змін в частині здійснення представництва інтересів ради у судових органах, призначення і звільнення керівників комунальних підприємств і закладів, розпуску за рішенням ради виконавчого комітету тощо.

Підкомітетом з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою за період роботи восьмої сесії було попередньо опрацьовано для розгляду Комітетом 5 проектів законів України, щодо яких Комітет визначався головним, а також 2 проекти законів України, щодо яких головним визначався інший комітет Верховної Ради України. Окрім того, за наслідками опрацювання питань адміністративно-територіального устрою, які забезпечив підкомітет, народними депутатами України - членами Комітету було розроблено і внесено на розгляд Парламенту 10 відповідних проектів постанов Верховної Ради України. Водночас, Верховною Радою України за цей час було прийнято 1 закон та 7 постанов, що стосувалися сфери відповідальності підкомітету з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою.

Зокрема, підкомітет забезпечив розгляд на засіданні Комітету 28 лютого 2018 року за процедурою повторного другого читання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення (реєстр. №6466), внесеного народними депутатами України О.Дехтярчуком, М.Федоруком, О.Купрієнком та іншими) та переданого до Комітету на повторне друге читання 7 грудня 2018 року. До даного законопроекту було подано 15 пропозицій від 11 народних депутатів України, з яких 5 Комітет запропонував врахувати, 1 – врахувати редакційно, 3 – врахувати частково, 6 – відхилити. Верховна Рада України прийняла законопроект з реєстр. №6466 в цілому як закон 3 квітня 2018 року. На сьогодні Закон України від 3 квітня 2018 року № 2379-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст республіканського Автономної Республіки Крим, обласного значення» є частиною законодавства України, має чітке спрямування на розблокування процесу утворення об'єднаних територіальних громад з адміністративними центрами у містах обласного значення, шляхом прирівняння таких міст до об'єднаних територіальних громад для застосування ними процедури добровільного приєднання. Прийняття зазначеного Закону дозволило значно активізувати процес добровільного приєднання сільських, селищних громад до територіальних громад міст обласного значення.

На вищевказаному засіданні Комітету також було розглянуто проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про добровільне

об'єднання територіальних громад» щодо вирішення питання покладення обов'язків старости у деяких випадках до обрання його на перших виборах старости (реєстр. № 8019), внесений народним депутатом України Ю.Бубликом, який пропонував встановити, що у випадку, якщо особа, яка здійснювала повноваження сільського, селищного голови відповідної територіальної громади до об'єднання не може за Законом або відмовляється виконувати обов'язки старости, ці обов'язки покладаються на секретаря сільської, селищної ради територіальної громади, яка увійшла до складу об'єднаної територіальної громади. Комітет, попри окремі зауваження наукової експертизи, вирішив підтримати прийняття даного законопроекту у першому читанні за основу з можливістю врахування висловлених зауважень під час його підготовки до розгляду в другому читанні.

Підкомітет забезпечив розгляд на засіданні Комітету 21 березня 2018 року проекту Закону України про міські агломерації (реєстр. № 6743), внесеного народними депутатами України Л.Зубачем, М.Федоруком, О.Ледовських та іншими) з метою визначення організаційно-правових засад формування міських агломерацій територіальними громадами сіл, селищ і міст, у тому числі об'єднаними територіальними громадами, принципів і механізмів взаємодії територіальних громад в межах міських агломерацій, гарантій і відповідальності міських агломерацій, а також форм підтримки державою міських агломерацій. Даний документ став складовою зусиль щодо роботи з нормативного наповнення децентралізаційної реформи. До його розгляду було залучено Всеукраїнську асоціацію органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Асоціацію органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад», Інститут законодавства Верховної Ради України, Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України. Також за зверненням Комітету Департаментом демократичних інститутів та врядування Генерального директорату - II з питань демократії у співпраці з експертом Ради Європи професором Робером Герцогом, почесним професором Страсбурзького університету (Франція) підготовлено висновок щодо відповідності законопроекту нормам і стандартам Ради Європи та кращим європейським практикам. У висновку Департаменту зазначаються деякі загальні зауваження щодо важливості належного інституційного статусу міських агломерацій та конкретні рекомендації щодо доопрацювання законопроекту. Всебічно обговоривши увесь комплекс зауважень і пропозицій від усіх зацікавлених інституцій та експертів, народні депутати України - члени Комітету ухвалили висновок рекомендувати Парламенту законопроект з реєстр. № 6743 прийняти за основу. Таким чином, на сьогодні, після завершення попередньої підготовки в Комітеті, цей, безперечно дуже важливий для подальшого ходу реформи документ, очікує на розгляд всього депутатського корпусу Верховної Ради України.

На засіданні Комітету 4 липня 2018 року було проведено розгляд проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сталого розвитку та створення нових робочих місць у гірських та високогірних

населених пунктах (реєстр. № 8154), внесеного Кабінетом Міністрів України. При цьому зазначалося, що зазначені зміни дійсно мають стимулюючий характер. Зокрема, йдеться про виділення у складі гірських населених пунктів окремо високогірні населені пункти (критерієм є розташування гірського населеного пункту або його частини, на якій проживає більш як третина мешканців цього населеного пункту, на висоті 600 метрів і вище над рівнем моря), зменшення розміру земельної ділянки для створення індустріального парку для гірських та високогірних територій, а саме встановити, що площа земельної ділянки або сукупна площа суміжних земельних ділянок для гірських та високогірних населених пунктів повинна становити не менше 10 гектарів, визначення та врахування для гірських та високогірних населених пунктів підвищених коефіцієнтів при розрахунку розміру медичної та освітньої субвенцій, розроблення та фінансування державних програм стимулювання розвитку гірських та високогірних населених пунктів, здійснення заходів щодо берегоукріплення, водопостачання та будівництва очисних споруд.

Водночас, присутні на вищезгаданому засіданні Комітету народні депутати України звернули увагу, що на даний період на розгляді у Верховній Раді України перебуває схожий за спрямуванням Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для гірських та високогірних населених пунктів (реєстр. № 6439-д), авторами якого є також і окремі народні депутати України – члени Комітету. З огляду на зазначену обставину, після дискусій і уточнень загальну підтримку здобула пропозиція щодо необхідності врахування всього комплексу ініціатив як Уряду, так і народних депутатів України. З цією метою прийняття остаточного рішення Комітету з цього питання доцільно було перенести на початок наступної сесії.

Найважливішим питанням порядку денного засідання Комітету 11 липня 2018 року був розгляд проекту Закону України «Про засади адміністративно-територіального устрою України» (реєстр. № 8051), поданого Кабінетом Міністрів України. Метою документу є законодавче визначення основних засад адміністративно-територіального устрою України, порядку утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць. Зокрема, вводяться поняття адміністративно-територіального устрою України, системи та рівнів адміністративно-територіального устрою, адміністративно-територіальної одиниці, населеного пункту (село, селище, місто), встановлюються засади на яких будується адміністративно-територіальний устрій, органи, до повноважень яких належить розгляд і вирішення питань адміністративно-територіального устрою, порядок утворення та ліквідації адміністративно-територіальних одиниць, встановлення і зміна їх меж, віднесення населених пунктів до категорії сіл, селищ, міст, найменування і перейменування населених пунктів, адміністративно-територіальних одиниць, врегульовуються питання щодо Державного реєстру адміністративно-територіальних одиниць, сіл, селищ, міст, що входять до складу цих одиниць.

Попри дискусійність окремих положень запропонованого тексту законопроекту, присутні на засіданні Комітету відзначали беззаперечну необхідність на сьогоднішній день у регулюванні на рівні єдиного акту вищої

юридичної сили питань адміністративно-територіального устрою, особливо з огляду на продовження децентралізаційної реформи. Народні депутати України - члени Комітету підтримали підготовлений підкомітетом проект висновку щодо прийняття законопроекту з реєстр. № 8051 за основу за результатами розгляду в першому читанні та висловили готовність до подальшої роботи над ним з урахуванням всього спектру зауважень та пропозицій.

Підкомітет з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою також забезпечив опрацювання до засідань Комітету 2-х законопроектів, головним з підготовки яких визначався Комітет з питань правової політики та правосуддя, оскільки вони стосувалися ініціатив щодо змін окремих положень Конституції України. Так, проектом Закону України про внесення змін до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) (реєстр. № 8329), внесеного народними депутатами України А.Денисенком, А.Тетеруком, Ю.Березою та іншими, пропонувалося перейменувати Дніпропетровську область на Січеславську. Зазначена ініціатива зустріла підтримку в місцевих і загальнонаціональних наукових та академічних колах. У містах Києві, Дніпрі та Кривому Розі проект зміни назви області розглядався і отримав підтримку на наукових круглих столах за участю істориків та краєзнавців. У цілому наукові кола підтримали нову назву області Січеславська як таку, що відповідає історичним місцевим традиціям та топоніміці.

Аналогічне спрямування мав і проект Закону України про внесення змін до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Кіровоградської області) (реєстр. № 8380), авторський колектив якого практично співпадав з ініціаторами законопроекту з реєстр. № 8329. Замість назви Кіровоградська, область, адміністративним центром якої на сьогодні є місто Кропивницький, також пропонується назвати Кропивницька.

Народні депутати України - члени Комітету висловилися на підтримку обох вищевказаних законопроектів після обговорення на своєму засіданні 20 червня 2018 року та ухвалили рішення вважати за доцільне запропонувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя, який визначено головним з підготовки і опрацювання даних законопроектів, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до статті 146 Регламенту Верховної Ради України включити законопроекти до порядку денного сесії Верховної Ради України восьмого скликання та направити до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо його відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Серед питань сфери адміністративно-територіального устрою, підкомітет забезпечив розгляд на засіданнях Комітету 5 проектів постанов Верховної Ради України, що стосувалися зміни і встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць:

- про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області (реєстр. № 7249 від 01.11.2017);

- про зміну в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Добропільського району Донецької області (реєстр. № 7310 від 17.11.2017);

- про зміну в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Олександрівського району Донецької області (реєстр. № 7311 від 17.11.2017);

- про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Слов'янського району Донецької області (реєстр. № 8009 від 07.02.2018);

- про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської області, зміну і встановлення меж Сватівського та Троїцького районів Луганської області (реєстр. № 8113 від 13.03.2018).

Комітет вирішив рекомендувати Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти зазначені проекти постанов за основу та в цілому.

Також підкомітет попередньо розглядав і пропонував свої пропозиції для розгляду на засіданнях Комітету питань щодо віднесення одного із населених пунктів до категорії міст районного значення та щодо перейменування окремих населених пунктів.

Зокрема, Комітетом розглянуто подання Луганської обласної державної адміністрації, Луганської військово-цивільної адміністрації щодо віднесення селища міського типу Білокуракине Білокуракинського району Луганської області до категорії міст районного значення. За наслідком розгляду цього питання народними депутатами України - членами Комітету було внесено проект постанови Верховної Ради України про віднесення селища міського типу Білокуракине Білокуракинського району Луганської області до категорії міст районного значення (реєстр. № 8164), який очікує на розгляд Верховної Ради України.

Окрім цього, Комітетом були розглянуті подання Івано-Франківської, Київської та Черкаської обласних рад щодо перейменування населених пунктів на території вказаних областей. За наслідками розгляду цих питань на засіданнях Комітету, народні депутати України - члени Комітету внесли до Верховної Ради України 4 проекти постанов Верховної Ради України, які також підлягають наступному розгляду у сесійній залі:

- про перейменування села Химчин Косівського району Івано-Франківської області (реєстр. № 8161);

- про перейменування села Поминик Маньківського району Черкаської області (реєстр. № 8162);

- про перейменування села Текуче Косівського району Івано-Франківської області (реєстр. № 8163);

- про перейменування міста Переяслав-Хмельницький Київської області (реєстр. № 8307).

Підкомітетом з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування за період роботи восьмої сесії було запропоновано для розгляду Комітетом 2 проекти законів України, щодо яких Комітет було визначено головним.

Так, народними депутатами України – членами Комітету С.Власенком, О.Ледовських, А.Шкрум, О.Дехтярчуком, Ю.Бубликом, А.Рекою, М.Федоруком, О.Бойко, В.Курилом, С.Кудлаєнком, Л.Зубачем, О.Березюком та В.Гуляєвим 25 січня 2018 року було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання відносин у сфері державної служби (реєстр. № 7528). Метою зазначеного законопроекту є забезпечення комплексної реалізації вимог чинного Закону України «Про державну службу» та приведення певних нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом шляхом внесення до них відповідних змін і доповнень. На засіданні 28 лютого 2018 року Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти даний проект Закону за основу.

У зв'язку з відхиленням Парламентом 3 квітня 2018 року підготовленого Комітетом до повторного розгляду проекту Закону України про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. № 2489), народними депутатами України – членами Комітету С.Власенком, О.Ледовських, О.Гончаренком, А.Шкрум, С.Кудлаєнком, В.Курилом, А.Рекою, Ю.Бубликом, В.Гуляєвим, О.Дехтярчуком, М.Федоруком, Л.Зубачем, О.Бойко та О.Березюком 17 травня 2018 року було подано на розгляд Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. №8369). Метою зазначеного законопроекту є забезпечення системного оновлення чинного Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», що сприятиме побудові в Україні професійної та ефективної служби в органах місцевого самоврядування з урахуванням кращих міжнародних практик та національного досвіду. Комітет розглянув законопроект з реєстр. № 8369 на своєму засіданні 6 червня 2018 року та вирішив рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

З метою вдосконалення законодавства у сфері професійного навчання державних службовців підкомітет з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування на поточній сесії також розпочав спільно з представниками Національної академії державного управління при Президентіві України та Національного агентства України з питань державної служби підготовку до розгляду Парламентом проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо професійного навчання державних службовців (реєстр. №7009), поданого народними депутатами України А.Шкрум, О.Ледовських, О.Дехтярчуком, А.Рекою, В.Гуляєвим, Л.Зубачем, В.Курилом, А.Вадатурським, О.Сотник та іншими.

Крім того, на пропозицію Першого заступника Голови Національного агентства України з питань державної служби В.Купрія, озвучену на засіданні Комітету 6 червня 2018 року, до складу Координаційної ради з питань професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад при Національному агентстві України з питань державної служби було делеговано голову підкомітету з питань

державної служби та служби в органах місцевого самоврядування А.Шкрум та заступника Керівника секретаріату Комітету О.Маковського.

Підкомітет з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії за час роботи восьмої сесії забезпечив розгляд на засіданнях Комітету питань призначення виборів до органів місцевого самоврядування, які порушуються з огляду на відповідні повноваження Верховної Ради України, передбачені пунктом 30 частини першої статті 85 Конституції України, а також попередній розгляд проекту Закону України про публічні консультації (реєстр. №7453), що стосувався сфери відповідальності підкомітету. Вищевказаний законопроект було подано Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України 27 грудня 2017 року та розглянуто Комітетом на його засіданні 21 березня 2018 року. За наслідками обговорення питання на даному засіданні, було вирішено створити Робочу групу Комітету з обговорення положень проекту Закону України «Про публічні консультації» та пропозицій до нього, що надійшли від наукових установ і міжнародних організацій, а її керівником призначено голову підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О.Бойко.

Також на розгляді підкомітету протягом звітного періоду перебувало близько 80-ти клопотань сільських, селищних, міських рад про призначення позачергових виборів відповідних голів у зв'язку з достроковим припиненням їх повноважень на підставі положень статті 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також клопотання Конотопського міського голови Сумської області А.Семеніхіна про призначення позачергових виборів депутатів Конотопської міської ради та клопотання Драгомирчанського сільського голови Тисменицького району Івано-Франківської області С.Дем'яніва та голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації О.Гончарука про призначення позачергових виборів Драгомирчанської сільської ради.

За наслідками розгляду клопотань місцевих рад про призначення позачергових виборів окремих сільських, селищних, міських голів підкомітетом загалом було опрацьовано, розглянуто на засіданнях Комітету та подано на розгляд Верховної Ради України 10 проектів постанов про призначення позачергових місцевих виборів.

Окрім того, підкомітету неодноразово доводилося порушувати на засіданнях Комітету питання щодо зміни дати призначення позачергових виборів у раніше зареєстрованих проектах постанов Верховної Ради України з метою узгодження їх змісту з вимогами частин першої та шостої статті 15 Закону України «Про місцеві вибори», якими передбачено, що позачергові місцеві вибори призначаються Верховною Радою України на неділю, не пізніше ніж за шістьдесят днів до дня виборів.

Підкомітетом з питань адміністративних послуг, державних символів та нагород було попередньо обговорено і подано на розгляд Комітету 3 проекти законів України та проект постанови Верховної Ради України щодо яких Комітет було визначено головним.

На засіданні 4 квітня 2018 року Комітет розглянув та рекомендував Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України прийняти за основу проект Закону України про внесення змін до статті 11 Закону України «Про державні нагороди України» (реєстр. №8053), поданий Кабінетом Міністрів України. За текстом законопроекту номінація «за створення підручників для закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вищої освіти» з номінації Державної премії України в галузі науки і техніки переноситься до номінації Державної премії України в галузі освіти, а зміст статті 11 зазначеного Закону приводиться у відповідність до положень Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. Серед аргументів, взятих до уваги Комітетом при ухваленні вищезгаданого висновку на підтримку законодавчої ініціативи, була позиція фахівців Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», які за наслідками аналізу законопроекту з реєстр. № 8053 визначили його таким, що дозволить одержувати державні нагороди України не тільки науковим працівникам, які розробляють підручники, а й педагогічним працівникам та колективам розробників. При цьому розмежування номінації «дошкільна і позашкільна освіта» сприятиме охопленню нагородами більшої кількості фахівців у сферах дошкільної та позашкільної освіти.

Ініційовану проектом Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження присвоєння територіальним громадам почесного звання (реєстр. №8074), поданого народними депутатами України Б.Розенблатом, Т.Ричковою, А.Шиньковичем та іншими пропозицію, відповідно до якої забезпечується можливість присвоювати територіальним громадам міст почесне звання місто-Герой, якщо на їх території проживає (проживали) відповідна кількість учасників Антитерористичної операції - захисників незалежності, суверенітету та територіальної цілісності Батьківщини не підтримано Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України». Вищевказаний проект Закону розглядався на засіданні Комітету 18 квітня 2018 року і народні депутати України - члени Комітету вирішили рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні повернути його суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації та наближення до громадян адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану (реєстр. № 6150), поданий Кабінетом Міністрів України, було розглянуто на засіданні Комітету 6 червня 2018 року. Комітет підтримав необхідність його прийняття за основу зважаючи на реальну децентралізаційну спрямованість, наділення виконавчих органів сільських, селищних та міських рад повноваженнями у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, спрощення порядку державної реєстрації актів цивільного стану.

Крім того, підкомітет забезпечив підготовку до розгляду на засіданні Комітету 14 березня 2018 року проекту Постанови Верховної Ради України про звернення до Президента України щодо присвоєння звання Героя України Аміні Окуєвій (посмертно) (реєстр. № 7491), поданий народними депутатами України О.Ляшком, І.Мосійчуком, А.Геращенко та іншими з метою відзначення Аміні Окуєвої – активної учасниці подій Революції гідності та війни на сході України, яка виявила громадянську мужність, силу духу та героїчну самопожертву, віддавши своє молоде життя за європейське майбутнє України. Ретельно проаналізувавши чинну законодавчу основу у сфері нагородної справи, виходячи з конституційних засад діяльності вищих державних органів влади із врахуванням принципу розподілу влади, зважаючи на зміст частини другої статті 46 Регламенту Верховної Ради України, яка передбачає, що актами Верховної Ради є закони, постанови, резолюції, декларації, звернення, заяви та зміст частини другої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, якою визначено, що постанови Верховної Ради України приймаються з конкретних питань з метою здійснення її установчої, організаційної, контрольної та інших функцій, Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої, частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про звернення до Президента України щодо присвоєння звання Героя України Аміні Окуєвій (посмертно) (реєстр. № 7491) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому.

РОБОЧІ ГРУПИ КОМІТЕТУ

За період роботи восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, керуючись статтею 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», створив 2 робочі групи з підготовки і вивчення окремих питань, віднесених до відання Комітету.

Комітет при здійсненні законопроектної функції має право:

... 5) створювати робочі групи і призначати їх керівників із числа членів комітету для підготовки проектів актів Верховної Ради України, питань, що обговорюються на засіданнях комітетів, проектів рішень, рекомендацій, висновків комітетів;

стаття 15
Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

Так, під час заслуховування на засіданні Комітету 8 лютого 2018 року інформації співголів Робочої групи Комітету з визначення шляхів реформування законодавства України у сфері локальної демократії О.Бойко та Л.Зубача щодо результатів діяльності цієї Робочої групи, створеної на засіданні Комітету 17 січня 2018 року, народні депутати

України – члени Комітету погодилися з пропозицією щодо доцільності підготовки з урахуванням положень проектів законів України про громадські слухання (реєстр. № 2295а), про місцеві ініціативи (реєстр. № 2296а), про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в

Україні» (щодо Статуту територіальної громади та форм безпосередньої участі мешканців у здійсненні влади) (реєстр. № 3634), про внесення змін до деяких законів України щодо статутів територіальних громад (реєстр. № 7297) та про внесення змін до деяких законів України щодо статутів територіальних громад (реєстр. № 7297-1) єдиного законопроекту щодо удосконалення механізмів локальної демократії та статутної нормотворчості. При цьому вказувалося, що в новому законопроекті мають бути закладені «рамкові» норми щодо організації і проведення загальних зборів, громадських слухань, місцевих ініціатив, в той час, як деталі цих процедур повинні визначатись статутами територіальних громад, які слід приймати в імперативному порядку.

За результатами обговорення даного питання було вирішено утворити Робочу групу Комітету з підготовки законопроекту щодо удосконалення законодавчого регулювання механізмів локальної демократії та статутної нормотворчості. Її співголовами Комітет призначив голову підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О.Бойко та члена Комітету Л.Зубача.

На засіданні Комітету, що відбулося 21 березня 2018 року було розглянуто проект Закону України «Про публічні консультації» (реєстр. № 7453), внесений Кабінетом Міністрів України з метою визначення порядку проведення публічних консультацій під час підготовки та прийняття проектів актів суб'єктами владних повноважень з метою залучення до підготовки проекту рішення заінтересованих осіб для збалансування публічних та приватних інтересів, запровадження сучасних стандартів підготовки проектів рішень, обов'язкових для державних органів і органів місцевого самоврядування. Комітет залучив до його вивчення провідні асоціації органів місцевого самоврядування із всеукраїнським саттусом, Інститут законодавства Верховної Ради України, Національну академію державного управління при Президентові України, Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, а також Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ. Зважаючи на значну кількість зауважень та пропозицій до тексту вказаного законопроекту, поданих вищезгаданими інституціями та з огляду на висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Комітет висловився за повернення проекту Закону України «Про публічні консультації» (реєстр. № 7453) суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання та ухвалив висновок з відповідними рекомендаціями на адресу Верховної Ради України.

Разом з тим, враховуючи важливість предмету правового регулювання зазначеного законопроекту, було вирішено створити Робочу групу Комітету з обговорення положень проекту Закону України «Про публічні консультації» та пропозицій до нього, що надійшли від наукових установ і міжнародних організацій. Керівником цієї Робочої групи було призначено голову підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О.Бойко.

ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ, АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНІВ

Впродовж восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування в контексті виконання контрольних повноважень здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів, віднесених до предмету його

КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

статті 14, 24-33¹

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

відання, у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, оперативно реагував на обставини, що склалися у відповідних сферах суспільних відносин і потребували його висновків та роз'яснень, визначення

позиції або втручання у перебіг ситуації.

Так, на засіданні Комітету 7 лютого 2018 року було заслухано інформацію члена Комітету О.Березюка щодо проблеми неможливості здійснення об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельними кооперативами розрахунків з оплати за електроенергію та житлово-комунальні послуги внаслідок відсутності належного механізму використання коштів субвенції з надання пільг та субсидій, наданих населенню на оплату житлово-комунальних послуг. За наслідками обговорення народні депутати України - члени Комітету підтримали пропозицію звернутися до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та Міністерства фінансів України з проханням поінформувати Комітет щодо шляхів вирішення цього проблемного питання.

За наслідками заслуховування на засіданні Комітету 28 лютого 2018 року інформації члена Комітету Л.Зубача, щодо ситуації, яка мала місце 23 лютого 2018 року в приміщенні Печерської районної в місті Києві державної адміністрації та призвела до фактичного перешкоджання депутатській діяльності депутата Київської міської ради, а також до порушення права членів територіальної громади на доступ до публічної інформації щодо діяльності місцевої державної адміністрації, Комітет вирішив звернутися до Міністра внутрішніх справ України та Київського міського голови, Голови Київської міської державної адміністрації взяти під особистий контроль з'ясування обставин даного інциденту.

14 березня 2018 року Комітет заслухав та обговорив інформацію Координатора з фінансової децентралізації Центрального офісу реформ при Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Програма «U-LEAD з Європою») про результати моніторингу процесу реформування місцевого самоврядування у 2017 році (у частині фінансової децентралізації та результатів проведеної оцінки фінансової спроможності 366 об'єднаних територіальних громад) Я.Казюк. Зокрема, зазначалося, що з 2014 до 2017 року власні доходи місцевих бюджетів України зросли на 124 млрд грн. На 2018 рік тенденція до зростання також зберігається, а

загальний розмір фінансових ресурсів, який є у розпорядженні органів місцевого самоврядування, в 2017 році вперше перевищив половину від всього зведеного бюджету України та склав 51,2%. При цьому динаміка надходжень до бюджетів ОТГ випереджає темпи зростання доходів по інших рівнях місцевих бюджетів. Надходження власних доходів місцевих бюджетів 366 ОТГ за 2017 рік зросли на 87% та склали 9,3 млрд грн (+4,3 млрд грн), а темп зростання власних доходів 159 ОТГ, які вже у 2016 році отримували зарахування 60% ПДФО до своїх бюджетів, становить +34,2% (+1,1 млрд грн), і це майже на 3% більше від середнього показника по Україні. Приріст надходжень ПДФО склав 41,2%, що на 1,9% більше, ніж в цілому по Україні. Про фінансову спроможність місцевих бюджетів свідчать і залишки коштів, які склалися на рахунках станом на 1 січня 2018 року в розмірі 55,7 млрд грн. Серед проблемних питань у сфері місцевих фінансів було відзначено зменшення обсягу розміру субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури ОТГ із розрахунку на 1-го сільського жителя (з 1107 грн. у 2016 році до 535 грн. у 2018 році). Відсутність чіткої методології, яка б визначала та закріплювала щороку розмір фінансового нормативу, призводить до того, що чим пізніше об'єднана громада створюється, тим меншим є розмір інфраструктурної субвенції. Потребує удосконалення також механізм зарахування акцизу з пального до місцевих бюджетів з метою забезпечення своєчасного надходження коштів та зацікавленості органів місцевого самоврядування щодо ефективної мобілізації коштів від цього податку.

На засіданні Комітету 21 березня 2018 року було заслухано інформацію члена Комітету В.Гуляєва щодо ситуації, яка склалася у Таїровській селищній об'єднаній територіальній громаді Овідіопольського району Одеської області стосовно проведення першої сесії Таїровської селищної ради, обраної на перших виборах 24 грудня 2017 року. Частина депутатів не з'являється на призначену Таїровською селищною виборчою комісією першу сесію новообраної селищної ради, чим унеможливорює початок її роботи. З цього приводу Комітет звернувся до Голови Одеської обласної державної адміністрації з пропозицією надати наявну інформацію щодо ситуації, яка склалася навколо питання проведення першої сесії Таїровської селищної об'єднаної територіальної громади Овідіопольського району Одеської області, а також поінформувати Комітет про подібні випадки фактичного блокування роботи представницьких органів місцевого самоврядування, що мають місце на території Одеської області. Окрім того, народні депутати України – члени Комітету підтримали пропозицію Голови Комітету С.Власенка щодо скерування аналогічного змісту листів до всіх обласних державних адміністрацій.

З метою з'ясування питання стосовно ставлення жителів України до децентралізаційної реформи, народні депутати України – члени Комітету на засіданні 4 квітня 2018 року ознайомилися з результатами двох соціологічних досліджень відповідного спрямування. Так, Київський міжнародний інститут соціології та Центр «Соціальні індикатори» на замовлення та у співпраці з Радою Європи і Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України провели у жовтні-грудні 2017 року

соціологічні дослідження «Децентралізація та реформа місцевого самоврядування» (3-тя хвиля Всеукраїнського дослідження та 2-а хвиля дослідження серед жителів ОТГ). Дані дослідження є щорічними і їх започатковано у 2015 році. При цьому аналіз динаміки поглядів населення дає можливість вносити певні корективи щодо змісту та темпів політики реформування. Також були представлені результати соціологічного дослідження з вивчення громадської та експертної думки щодо діяльності органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з громадськістю, проведеного в жовтні-листопаді 2017 року, в рамках проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», що реалізується Асоціацією міст України спільно з Норвезькою асоціацією місцевих та регіональних влад спільно з Норвезьким інститутом міських та регіональних досліджень за фінансової підтримки МЗС Норвегії. Отримані результати було порівняно з результатами аналогічного дослідження, яке проводилось у 2014 році. Аналіз відповідей засвідчив зниження довіри мешканців до представників місцевої та центральної влади на фоні зменшення зацікавленості місцевою політикою та зневіри у власний вплив на процес прийняття рішень на місцевому рівні. Водночас, результати дослідження показали високу поінформованість жителів міст та об'єднаних територіальних громад про децентралізаційну реформу та значний відсоток респондентів, які цю реформу підтримують.

Презентацію Shadow report (тіньовий звіт) щодо створення об'єднаних територіальних громад в Україні у період 2015 - 2017 років, підготовлену експертами Лабораторії законодавчих ініціатив, представила на засіданні Комітету 16 квітня 2018 року програмна координаторка Лабораторії Т.Чернуха. Зокрема, вона відзначила, що об'єднання територіальних громад насправді є процесом умовно-добровільним і досить часто фактор добровільності перешкоджає реформі. Особливо це стосується перспективних громад, в яких налічуються 2-3 рівнозначних за своїми можливостями населених пунктів, які можуть бути адміністративними центрами. Як правило, керівництво цих громад вважає, що адміністративний центр має бути розташований саме в їхньому населеному пункті та категорично відкидає пропозицію щодо створення адміністративного центру в іншому місці. В даному випадку можна говорити про конкуренцію, що також гальмує ефективність цієї реформи з огляду на потенційну спроможність. Також доповідач зазначила, що, на думку Лабораторії законодавчих ініціатив, 2018 рік має стати крайнім строком добровільного об'єднання територіальних громад. Перехід з 2019 року до адміністративного способу формування об'єднаних територіальних громад, з одного боку, має підштовхувати тих, хто раніше вагався, покваліфікуватися із добровільним об'єднанням до кінця поточного року, а з іншого – вирішити проблеми з утворенням міських об'єднаних територіальних громад.

В рамках здійснення Комітетом контрольної функції, на його спеціальному засіданні 16 травня 2018 року, присвяченому поточному стану впровадження реформи державної служби та державного управління, народним депутатам України - членам Комітету було представлено інформацію Національного агентства України з питань державної служби щодо стану впровадження Закону

України «Про державну службу» з моменту набрання ним чинності 1 травня 2016 року, презентовано Тіньовий звіт (Shadow Report) «Реформа державної служби та державного управління в Україні у 2017 році», підготовлений експертами Лабораторії законодавчих ініціатив, та інформацію головного експерта групи Реформа публічної адміністрації Реанімаційного пакету реформ, Голови правління Центру політико-правових реформ І.Коліушка про аналіз виконання Кабінетом Міністрів України Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки. За наслідками розгляду Комітетом було взято до відома надану інформацію та скероване звернення до Кабінету Міністрів України з проханням поінформувати Комітет впродовж дев'ятої сесії Верховної Ради України VIII скликання щодо проблемних питань та поточного стану виконання Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки з метою наступного комплексного обговорення даного питання.

На засіданні Комітету 6 червня 2018 року було заслухано інформацію Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України щодо стану виконання Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Стратегія реінтеграції в Україну тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь: проблемні питання, шляхи, методи та способи», що відбулися 15 червня 2016 року. За наслідками обговорення питання дану інформацію було взято до відома. Зважаючи на необхідність продовження зусиль органів державної влади щодо деокупації та реінтеграції в Україну тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, враховуючи актуальність виконання завдань, передбачених у вищевказаних Рекомендаціях, Комітет вирішив вважати за доцільне продовження моніторингу стану виконання даних Рекомендацій Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. З метою активізації роботи органів виконавчої влади щодо реалізації передбачених Рекомендаціями заходів та налагодження співпраці у цьому напрямку з парламентськими комітетами, Міністерству з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України було запропоновано щоквартально інформувати Комітет про стан виконання даних Рекомендацій. Окрім того, під час обговорення інформації Міністерства народні депутати України - члени Комітету дійшли висновку, що стан імплементації зазначених Рекомендацій значною мірою залежить від внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» або його скасування. Враховуючи загальносуспільний інтерес до зазначеного питання та необхідність системної координації дій центральних органів виконавчої влади щодо його вирішення, було підтримано пропозицію про звернення до Прем'єр-міністра України В.Гройсмана щодо необхідності внесення на розгляд Парламенту відповідного законопроекту та залучення представників Комітету до його розроблення.

На вищевказаному засіданні Комітету також було заслухано інформацію Рахункової палати щодо результатів аудиту використання коштів державного

бюджету, виділених Національному агентству України з питань державної служби на професійне навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, за період з 2016 по 2017 рік. Під час розгляду інформації Комітетом було встановлено, що на сьогодні нормативно не врегульовані окремі питання щодо професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування. У зв'язку з цим Комітет вирішив рекомендувати Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо нормативного врегулювання порушених у Звіті Рахункової палати питань.

На засіданні Комітету, яке відбулося 20 червня 2018 року, було розглянуто інформацію Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на створення і забезпечення функціонування центрів надання адміністративних послуг. Даний аудит проводився в період з листопада 2017 року по січень 2018 року і стосувався 4-х бюджетних програм, що виконувалися окремими органами місцевого самоврядування у Дніпропетровській, Львівській, Черкаській областях, містах Києві та Харкові. За результатами аудиту було відзначено, серед іншого, що загалом, у 2016 - 2017 роках відповідними центральними і місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування реалізовано низку заходів щодо створення нових центрів, розширення їх мережі та удосконалення системи надання адміністративних послуг, що дало можливість підвищити доступність, поліпшити умови, скоротити терміни надання адміністративних послуг населенню та одержати позитивні соціальні наслідки. Позитивний досвід у містах Києві та Харкові щодо створення центрів надання соціальних послуг, які працюють за принципом «Прозорий офіс», свідчить про необхідність поширення його на інші регіони. Водночас наголошувалося і на проблемних питаннях, серед яких було названо невідповідність низки центрів (переважно в сільській місцевості) деяким вимогам Примірного регламенту центру надання адміністративних послуг (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 588), окремим державним будівельним нормам, ситуацію з підключення до Єдиного державного демографічного реєстру (станом на 01.01.2018 підключено лише 7,6% центрів), Державного земельного кадастру (15%). Зокрема, у Дніпропетровській області, де створено найбільше в Україні центрів – 56, не підключено до даних реєстрів 54.

КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ФОРУМИ, ТРЕНІНГИ, МЕМОРАНДУМИ

ФОРМИ РОБОТИ КОМІТЕТІВ

...

4. Комітети можуть організувати "круглі столи", конференції та інші заходи, проведення яких не суперечить законодавству України.

стаття 42

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

На виконання Плану роботи Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування на період восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання (лютий – липень 2018 року) та з огляду на положення статей 14, 28 та 42 Закону

України «Про комітети Верховної Ради України», які дозволяють парламентським комітетам ініціювати парламентські слухання та організувати круглі столи, конференції та інші заходи, проведення яких не суперечить законодавству України, за звітний період Комітет провів, організував, став співорганізатором або взяв участь у цілій низці відповідних заходів, що пройшли як у місті Києві, так і в багатьох інших містах України.

12 лютого 2018 року Комітет провів у місті Вінниця круглий стіл на тему: «Законодавче регулювання у сферах локальної демократії та правового статусу депутатів місцевих рад: поточний стан і перспективи удосконалення». Під час заходу народні депутати України - члени Комітету, представники органів місцевого самоврядування Вінниччини та їх асоціацій, представники громадськості, міжнародних інституцій, наукового середовища, засобів масової інформації, обговорили сучасний стан та перспективи удосконалення законодавчого регулювання питань локальної демократії в Україні, а також поточний стан і проблемні питання імплементації українського законодавства у сфері статусу депутатів місцевих рад. Так, зокрема, Заступник Голови Комітету С.Кудлаєнко, який головував на засіданні круглого столу, акцентував увагу присутніх на необхідності комплексного вдосконалення чинного Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», залучення до цього процесу фахівців, експертів, практиків регіонального та місцевого рівнів. Голова підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О.Бойко ознайомила учасників заходу із зусиллями Комітету щодо удосконалення правової регламентації механізмів локальної демократії та статутної нормотворчості територіальних громад, поінформувала про діяльність відповідної Робочої групи Комітету. Захід було організовано за сприяння та підтримки проекту ПРООН в Україні «Громадянське суспільство задля розвитку демократії та прав людини в Україні», проекту USAID «Громадяни в дії», що реалізується Українським незалежним центром політичних досліджень, проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС) та проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», що реалізуються Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України».

Голова Комітету С.Власенко 19 лютого 2018 року взяв участь у Форумі місцевого самоврядування з обговорення питань кадрової політики та організації роботи рад, надання адміністративних послуг, діяльності об'єднаних територіальних громад, який проводила Асоціація міст України в рамках проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС)» з метою обговорення відповідних секторальних реформ. Голова Комітету відзначив важливість запропонованої тематики Форуму для сприяння проведенню децентралізаційної реформи в Україні. Він наголосив, що сьогодні на розгляді в Комітеті перебувають два ключових законопроекти, подальший розгляд яких матиме вагомий вплив на зміст і динаміку найважливіших компонентів реформи. Це нова редакцію Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», покликана оновити законодавче

регулювання принципів, правових та організаційних засад служби в органах місцевого самоврядування, а також проект Закону про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення (реєстр. № 6466). С.Власенко звернув увагу на проблематику забезпечення повсюдності юрисдикції органів місцевого самоврядування базового рівня, передачі їм повноважень у сфері земельних відносин, необхідності врахування європейського досвіду при реформуванні районної ланки влади тощо. Він висловив щире сподівання, що пропозиції, підготовлені за наслідками Форуму, активна співпраця Асоціації та Комітету щодо їх врахування дозволять вийти на конкретні алгоритми і механізми вирішення тих чи інших завдань з успішного законодавчого супроводу реформи місцевого самоврядування в інтересах територіальних громад та найширших верств населення.

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування спільно з Комітетом з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України та Парламентською асамблеєю Ради Європи за підтримки Програми Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» 22 лютого 2018 провів публічне обговорення «Створення парламентської служби як складова реформи Верховної Ради України». Участь в ньому взяли народні депутати України, представники Парламентської асамблеї Ради Європи, Апарату Верховної Ради України, органів державної влади, громадянського суспільства, а також вітчизняні та міжнародні експерти. В рамках заходу були розглянуті питання законодавчого врегулювання особливостей проходження державної служби у Верховній Раді України, організації парламентської служби в країнах ЄС, а також питання реформування Апарату Верховної України, значна увага яким була приділена у Рекомендаціях Місії П.Кокса, затверджених Постановою Верховної Ради України від 17 березня 2016 року. Відкриваючи захід, Голова Верховної Ради України А.Парубій зазначив, що винесена на розгляд тема є надзвичайно актуальною і потребує кваліфікованого опрацювання та наполегливого втілення, а вдосконалення роботи Верховної Ради є одним із найголовніших завдань порядку денного восьмої сесії. Голова Комітету С.Власенко у своєму виступі наголосив, що при реформуванні парламентської служби мають бути збережені такі головні принципи державної служби як політична незалежність, стабільність та забезпечення рівного доступу до державної служби на конкурсних засадах. Голова Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України П.Пинзеник поінформував присутніх про поточний стан законопроектної роботи у сфері парламентської реформи, наголосивши, що створення парламентської служби є однією з найбільш пріоритетних її складових. Експерт Ради Європи, почесний Генеральний Секретар Сенату Франції п. А.Делькамп представив міжнародний досвід організації та законодавчого забезпечення парламентської служби. Голова підкомітету з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування А.Шкрум зауважила, що Верховна Рада України як законодавчий орган, що

забезпечує правове регулювання відносин у всіх сферах суспільного життя, має бути взірцем успішної імплементації законодавства, зокрема у сфері державного управління. З особливостями проходження державної служби у Верховній Раді України ознайомив учасників заходу Перший заступник Керівника Апарату Верховної Ради України В.Слишинський.

26 лютого 2018 року Голова Комітету С.Власенко взяв участь у засіданні круглого столу «Дотримання законності в діяльності органів місцевого самоврядування: актуальні питання законодавчого регулювання», організованого Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України у співпраці з Програмою Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» з метою обговорення шляхів посилення відповідальності органів місцевого самоврядування в Україні та ознайомлення з європейськими стандартами і практиками у сфері адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування.

Виступаючи в обговоренні за тематикою круглого столу, С.Власенко висловив переконання, що забезпечення дієвого державного контролю за законністю діяльності органів місцевого самоврядування в умовах проведення реформи децентралізації є надзвичайно актуальним. Водночас, на думку керівника Комітету, в Україні нині не існує жодного суб'єкта владних повноважень, здатного здійснювати такий контроль, як і не існує жодної європейської моделі, яку можна було б адаптувати до українських реалій, адже головним критерієм здійснення державного контролю за законністю в діяльності органів місцевого самоврядування має бути професіоналізм і повна політична незалежність суб'єктів здійснення такого контролю задля дотримання принципу невторчання держави в діяльність органів місцевого самоврядування.

Голова Комітету С.Власенко та члени Комітету О.Березюк і Л.Зубач взяли участь та виступили як доповідачі на Форумі місцевого самоврядування, що відбувся 22-23 березня 2018 року у м. Львові. Даний захід став традиційним, проводився цього року вже вшосте і в ньому взяли участь майже 200 учасників. При цьому тематичне спрямування дискусій охоплювало практично увесь спектр проблемних самоврядної ланки влади та процесу її реформування:

- темп реформи децентралізації в Україні. Що бракує: бажання, грошей чи просвітництва;
- територіальна організація органів виконавчої влади – взаємодія з органами місцевого самоврядування;
- централізація у медичній сфері: переваги та недоліки вибору шляхів реформування;
- роль Програми «U-LEAD з Європою» у процесах децентралізації та можливості для потенційних українських партнерів;
- електронні сервіси та розумні технології для ефективного розвитку міст та об'єднаних територіальних громад;
- місцеве самоврядування для зміцнення України: реалії та можливості;
- практики управління фінансами для розвитку міст;
- агломерації як території розвитку;

- спроможні громади та потенціал мешканців до громадотворення;
- інтегрований розвиток міста та неформальне планування: Підходи. Досвід. Виклики;

- стратегії для великих та малих міст, об'єднаних громад: чи можливий прорив.

Організаторами Форуму виступили Львівська міська рада, Комунальна установа «Інститут міста», Громадська організація «Інститут Просвіти», а партнерами – Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Академія Фольке Бернадотта, Програма «U-LEAD з Європою», Проект GIZ в Україні «Інтегрований розвиток міст України», Програма USAID «DOBRE», Western NIS Enterprise Fund, Проект «Партнерство для розвитку міст» ПРОМІС, Фонд Східна Європа.

20 квітня 2018 року у м.Каневі Черкаської області Комітет спільно з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Черкаською обласною державною адміністрацією та Групою радників з підтримки впровадження державної регіональної політики Програми «U-LEAD з Європою» провів круглий стіл на тему: «Державна регіональна політика в Україні: сучасний стан, основні виклики та законодавче регулювання». Під час заходу обговорювалися проблеми формування і реалізації державної регіональної політики, основні виклики та законодавче регулювання у цій сфері, а також досвід реалізації державної регіональної політики на прикладі діяльності агенції регіонального розвитку Черкаської області. Участь у круглому столі взяли народні депутати України - члени Комітету, представники Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Черкаської обласної державної адміністрації, Черкаської обласної ради та експерти з державної регіональної політики Програми «U-LEAD з Європою».

23 квітня 2018 року у місті Вінниця Комітет провів круглий стіл на тему «Актуальні питання вдосконалення базового закону системи місцевого самоврядування та механізми лобювання інтересів місцевого самоврядування в органах державної влади». Відкриваючи захід, Заступник Голови Комітету, народний депутат України С.Кудлаєнко звернув увагу на актуальність його проблематики, яка є органічною складовою реформи з децентралізації публічної влади. Створюючи нові спроможні територіальні громади, надаючи їм додаткові фінансові, матеріальні, організаційні ресурси, ми не маємо забувати про якість і адекватність викликам часу нормативно-правової основи їх діяльності, головним документом якої був і залишається Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Обґрунтовуючи необхідність вдосконалення Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Експерт Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні» В.Полтавець навела конкретні приклади, які засвідчують неприйнятність низки його положень. Їх застосування може призвести до дезорганізації в роботі органів та посадових осіб місцевого самоврядування, спричинити конфліктні ситуації, викликати судові спори, що особливо неприпустимо для нових об'єднаних територіальних громад, від

утворення яких люди очікують позитивних результатів. Розпочинаючи дискусію щодо лобювання змін у національному законодавстві з боку органів місцевого самоврядування, координатор проекту Академії Фольке Бернадотта «Місьцеве самоврядування та верховенство права в Україні» Ю.Седик представила досвід роботи з виявлення, систематизації та донесення до органів державної влади проблемних питань у сфері місцевого самоврядування. Так, на замовлення Академії було опитано понад 7000 користувачів послуг органів місцевого самоврядування, в результаті чого було виявлено, що з усіх заходів, необхідних для покращення ситуації з дотриманням верховенства права, 20 відсотків потребують змін на загальнонаціональному рівні. При цьому, основне питання полягає в тому, які механізми можуть дозволити максимально прозоро, зрозуміло та ефективно донести цю потребу до суб'єкта нормотворчості. У свою чергу, головний консультант секретаріату Комітету Г.Степанян представив досвід роботи Комітету у співпраці з організаціями, які представляють спільні інтереси місцевого самоврядування при здійсненні законотворчої та контрольної функцій Комітету, підкресливши однакову вигідність такої співпраці як для місцевого самоврядування, так і для Комітету. При цьому він зазначив, що особливо ефективною є співпраця саме з професійними організаціями, які здатні донести професійно консолідовану позицію місцевого самоврядування до органів державної влади. У роботі круглого столу взяли участь Голова Вінницької обласної ради А.Олійник, Перший заступник Голови Вінницької обласної державної адміністрації А.Гижко, Голова Вінницької районної державної адміністрації М.Демченко, представники органів місцевого самоврядування Вінниччини та фахівці їх юридичних підрозділів, представники міжнародних та вітчизняних неурядових організацій, експерти. Захід відбувся за сприяння та підтримки проекту Академії Фольке Бернадотта «Місьцеве самоврядування та верховенство права в Україні», проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС)», проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні».

Засідання круглого столу на тему «Нормативне-правове врегулювання інституту посадової особи місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації влади» відбулось у Комітеті 14 травня 2018 року. Захід було проведено Комітетом, Апаратом Верховної Ради України спільно з Національним агентством України з питань державної служби та Програмою Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні». В обговоренні взяли участь народні депутати України, керівники центральних органів виконавчої влади, керівництво Апарату Верховної Ради України та Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування Українська асоціація районних та обласних рад, керуючі справами виконавчих апаратів обласних рад, секретаріату Київської міської ради, представники міжнародних донорських організацій. Під час заходу обговорено: практичні аспекти розвитку професійної, стабільної та ефективної служби в органах місцевого самоврядування; напрями реформування системи професійного навчання

посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад; шляхи забезпечення прозорості діяльності органів місцевого самоврядування, запровадження в місцевих радах технологій електронного урядування. Відкриті дані як інструмент ефективного врядування.

З метою відзначення 100-річчя державної служби України Комітетом спільно із Національним агентством України з питань державної служби було ініційовано і проведено 17-18 травня 2018 року в кулуарах III-го поверху будинку Верховної Ради України тематичну експозицію, на якій були представлені ключові етапи розвитку в Україні професійної державної служби європейського зразка. Експозицію урочисто відкрив Голова Верховної Ради України А.Парубій, наголосивши при цьому, що Парламент нинішньої каденції, профільний Комітет, новостворені державні органи здійснюють серйозні зусилля для вдосконалення державної служби в Україні. Захід було присвячено висвітленню подій інституційного становлення державної служби, що була започаткована в добу Української Держави часів гетьмана Павла Скоропадського. Саме тоді, у 1918 році, вперше в історії України на законодавчому рівні закріпили засади функціонування інституту державної служби та статус державного службовця. Поруч із Головою Верховної Ради України у відкритті та презентації даної експозиції взяли участь Голова Комітету С.Власенко та Голова Національного агентства з питань державної служби України К.Ващенко.

30 травня 2018 року в м. Полтава відбувся Другий Полтавський регіональний форум міжмуніципального співробітництва, одним із співорганізаторів якого у черговий раз був Комітет. Учасники Форуму обговорили питання впровадження Закону України «Про співробітництво територіальних громад» на прикладі Полтавської області, системного підходу та інноваційних механізмів розвитку міжмуніципального співробітництва, зокрема, шляхом запровадження обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад та організації навчання для посадових осіб органів місцевого самоврядування. Голова підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності А.Река у своєму виступі звернув увагу на системний підхід обласної влади до розвитку міжмуніципального співробітництва та закликав органи місцевого самоврядування активніше долучатися до цього процесу, що дозволить не лише вирішити нагальні питання життєдіяльності громад, але й оптимізувати видатки місцевих бюджетів. Голова підкомітету з питань місцевого самоврядування Ю.Бублик, привітавши учасників заходу, відзначив плідну роботу органів місцевого самоврядування Полтавської області у даному напрямку, що дозволило регіону стати лідером в Україні за кількістю договорів про міжмуніципальне співробітництво та наголосив, що співробітництво територіальних громад є ефективним механізмом поєднання зусиль для вирішення спільних проблем і є гарним кроком до об'єднання територіальних громад. Захід проводився спільно підкомітетом з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, Полтавською обласною державною

адміністрацією, Полтавською обласною радою, проектом «Реформа управління на сході України II», що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Уряду Німеччини та Полтавською обласною асоціацією органів місцевого самоврядування.

31 травня 2018 року Голова Комітету С.Власенко взяв участь у засіданні круглого столу «Державна служба України в діалектиці суспільних трансформацій», що був приурочений до 100-річчя ухвалення Радою Міністрів Української Держави та затвердження Гетьманом Павлом Скоропадським Закону «Про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі». У рамках круглого столу було обговорено історичні аспекти становлення та розвитку історії державної служби України та її сучасний стан реформування в контексті європейської інтеграції, а також представлено експозицію «100-річчя державної служби України», яка відображала основні етапи розвитку професійної державної служби європейського зразка. Голова Комітету С.Власенко зауважив, що ефективна державна служба – це традиції, досвід, професіоналізм та державницьке розуміння своїх завдань та обов'язків. Аналіз практики впровадження Закону України «Про державну службу», який набув чинності 1 травня 2016 року, показав що до Закону необхідно внести зміни, в тому числі в частині професійного навчання державних службовців та забезпечення сталості проходження державної служби з метою створення умов для побудови професійної кар'єри на державній службі. Ректор КНУ імені Тараса Шевченка Л.Губерський звернув увагу присутніх на те, що підготовка кадрів для сфери державного управління є актуальним завданням сьогодення, адже від професіоналізму, прозорості дій державних службовців залежить ступінь задоволення законних інтересів громадян, авторитет держави, сталий розвиток країни та її конкурентоспроможність на міжнародній арені. Тому нарощування потенціалу закладів вищої освіти та розвиток напряму підготовки «Публічне управління та адміністрування» відповідно до сучасних умов і потреб є дуже важливим. Захід відбувся у приміщенні Київського національного університету імені Тараса Шевченка та був організований Національним агентством України з питань державної служби, Центром адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу спільно з філософським факультетом та кафедрою державного управління КНУ імені Тараса Шевченка в рамках виконання плану заходів з підготовки та відзначення 100-річчя запровадження державної служби, затвердженого Кабінету Міністрів України.

6 червня 2018 року заступник керівника секретаріату Комітету О.Маковський та головний консультант секретаріату Комітету І.Ляшко взяли участь у відкритті проекту МАТРА «Належне врядування та доброчесність у публічному секторі в Україні», що впроваджується за підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерланди. Метою проекту є зміцнення спроможності державних органів щодо належного врядування, доброчесності, підзвітності та протидії корупції шляхом підготовки тренерів та поширення кращих практик стосовно впровадження політики доброчесності на державній

службі. Організаторами заходу виступили Гаазька академія місцевого самоврядування та Національне агентство України з питань державної служби

8 червня 2018 року Комітет провів у смт. Авангард Овідіопольського району Одеської області круглий стіл на тему: «Вдосконалення базового Закону системи місцевого самоврядування та механізмів участі громадськості у вирішенні питань місцевого значення. Поточний стан і перспективи проведення реформи децентралізації у сфері освіти». Головуючий на першій панельній дискусії круглого столу, член Комітету В.Гуляєв наголосив на важливості його тематики для функціонування системи місцевого самоврядування в умовах продовження реформи з децентралізації публічної влади в Україні. Якість, повнота норм Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» безпосередньо впливає на відповідні рішення місцевих рад, їхню легітимність, унеможливлення конфліктів і судових спорів. Тому існує серйозний суспільний запит на вдосконалення даного Закону, усунення внутрішніх колізій між його нормами, а також положеннями інших законів, вилучення застарілих приписів, заповнення прогалин та запровадження новацій, які відповідають вимогам часу. Керівник проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС) І.Парасюк наголосив, що Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» є гарним документом, схвально оціненим Радою Європи, Венеціанською комісією, але за свою понад 20-літню історію вже потребує вдосконалення. Є деякі проблеми, які усувалися у процесі правозастосування і таких змін вже внесено понад 120. Це, насамперед, суперечності з іншими законами, адже деякі нормативи не визначені точно. Це також питання кворуму на засіданнях рад, яким вдало маніпулюють політики, і проблема відсутності механізмів притягнення до відповідальності за бездіяльність, а також призначення «зручних» секретарів рад, у випадках, коли законного місцевого голову треба усунути від влади і замінити «своїм». Експерт зауважив, що Парламент України мав би прийняти кодекс про місцеве самоврядування з метою створення кращих можливостей для розвитку громад. Відкриваючи другу панельну дискусію, присвячену питанням сучасного стану та перспектив удосконалення законодавчого регулювання механізмів участі громадськості у вирішенні питань місцевого значення, народний депутат України-член Комітету О.Березюк зазначив, що саме філософія поціновування прав громади має стати панівною у сучасній, демократичній державі. Він поінформував учасників круглого столу про законодавчі ініціативи Комітету щодо створення агломерацій, причиною появи яких стали, зокрема, і пропозиції представників громад Одеської області – учасників круглого столу, посилення фінансової спроможності місцевого самоврядування, удосконалення шляхів локальної демократії, звернувши увагу на важливості постійного діалогу між місцевою владою та громадою для побудови сильних, самодостатніх громад. Захід відбувся за сприяння і підтримки шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» (SKL International), програми Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні», проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС) і проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані

рішення на місцевому рівні в Україні», що реалізуються Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України».

9 червня 2018 року Комітет провів у смт. Авангард Овідіопольського району Одеської області круглий стіл на тему: «Актуальні питання у сфері розвитку співробітництва територіальних громад та механізми лобювання інтересів місцевого самоврядування в органах державної влади», у ході якого учасники обговорили практику впровадження механізмів співробітництва територіальних громад, питання інституційного та ресурсного забезпечення такого співробітництва, зокрема у Полтавській області, а також механізми лобювання інтересів місцевого самоврядування в органах державної влади. Заступник Голови Комітету С.Кудлаєнко під час заходу підкреслив важливість існування різних механізмів розвитку місцевого самоврядування, і одним з таких механізмів на рівні з об'єднанням територіальних громад, безперечно є міжмуніципальне співробітництво, яке дозволяє громадам оптимізувавши свої ресурси досягнути більш якісного рівня надання послуг населенню та створити комфортні умови для проживання в населених пунктах. Також представник Комітету зазначив, що ефективно організоване лобювання є запорукою врахування інтересів місцевого самоврядування при прийнятті рішень органами державної влади і по своїй суті лобювання є взаємодією сторін у виробленні спільних позицій, консолідацією спільних зусиль для підготовки якісних правових актів. Вітаючи учасників заходу, голова підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності Комітету А.Река звернув увагу на ефективності механізмів міжмуніципального співробітництва у вирішенні питань функціонування громад, зокрема, у сферах поводження з побутовими відходами, побудові системи захисту від надзвичайних ситуацій, реалізації спільних проектів тощо. У якості прикладу він навів інформацію про діяльність територіальних громад у Полтавській області, яка є абсолютним лідером за кількістю угод про співробітництво. Саме у Полтавській області завдяки спільній роботі обласної ради, обласної державної адміністрації, активності органів місцевого самоврядування, проектів міжнародної технічної допомоги побудована системна робота щодо популяризації інструментів міжмуніципального співробітництва, яка включає елементи співфінансування проектів з різних бюджетів, підготовки кадрів, надання консультативної допомоги.

11 червня 2018 року Комітет спільно з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Програмою Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні» та ГО «Інститут громадянського суспільства» провів у м. Болград Одеської області Форум «Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади у південно-західній частині Одеської області: стан та перспективи». Учасники Форуму обговорили стан реалізації реформи децентралізації влади в Україні загалом та окремо в південній частині Одеської області, подальші перспективи її впровадження, існуючі виклики та перешкоди, нові завдання та питання секторальної децентралізації. При цьому в рамках Форуму відбувся круглий стіл Комітету щодо обговорення проекту Закону

України «Про засади адміністративно-територіального устрою України» (реєстр. №8150), внесеного Кабінетом Міністрів України. У ході засідання круглого столу було розглянуто основні положення зазначеного законопроекту, а також заслухано експертний висновок Ради Європи щодо нього, висловлено пропозиції вітчизняних експертів, представників органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади. Захід проводився за сприяння програми Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні» та підтримки Одеської обласної державної адміністрації, Одеської обласної ради і Болградської районної державної адміністрації.

19-20 червня 2018 року народні депутати України - члени Комітету С.Кудлаєнко, О.Бойко та О.Березюк взяли участь у роботі XIV Українського муніципального форуму, що проводився Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та цього року був присвячений питанням місцевої демократії, відкритого врядування та економічного розвитку українських міст. Відкриваючи захід, Президент Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» В.Кличко наголосив на необхідності невідкладного внесення змін до Конституції України, які забезпечать незворотність децентралізації та її досягнень. Також В.Кличко зазначив, що на сьогодні Україна ефективно переймає досвід іноземних партнерів, зокрема Норвегії, на шляху децентралізації. Особливо це стосується форм безпосередньої демократії, які Україна успішно використовує вже понад 20 років: громадські слухання, громадські ради, відкликання депутатів місцевих рад. Лише на бюджет участі, за словами В.Кличка, в цьому році було закладено у бюджеті міста Києва 150 млн. грн. Заступник Голови Комітету С.Кудлаєнко зауважив на важливості налагодження постійного діалогу між представниками усіх гілок влади та органів місцевого самоврядування, запевнивши, що Комітет й надалі залишатиметься майданчиком для дискусій з усіх питань законодавчого забезпечення місцевого самоврядування. Зокрема, він поінформував про ініціативи Комітету щодо удосконалення правового статусу депутатів місцевих рад, підтримку нової редакції Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», а також наголосив на необхідності системного оновлення законодавства про місцеві вибори. Голова підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О.Бойко ознайомила учасників зібрання з діяльністю Робочої групи Комітету з визначення шляхів реформування законодавства України у сфері локальної демократії. Зокрема, голова підкомітету вказала на такі питання як імперативність прийняття статутів територіальних громад, їх державну реєстрацію, дотримання балансу між законодавчою та статутною регламентаціями безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення, визначення кола осіб, які належать до членів територіальної громади тощо. О.Бойко закликала присутніх на форумі представників органів місцевого самоврядування брати активну участь у відстоюванні власних інтересів на всіх етапах законотворчого процесу та підкреслила готовність Комітету до співпраці.

5 липня 2018 року Голова Комітету С.Власенко взяв участь у консультаційній зустрічі щодо законодавчого врегулювання питання дотримання законності в діяльності органів місцевого самоврядування, організованій Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства спільно з Програмою Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні» з метою напрацювання концептуальних засад адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування в Україні на основі висновків, досягнутих під час зустрічі з цього питання у штаб-квартирі Ради Європи. У ході обговорення та дискусій навколо питання С.Власенко висловив думку, що питання здійснення адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування в світлі внесених на розгляд Верховної Ради законопроектів про засади адміністративно-територіального устрою та про службу в органах місцевого самоврядування, можливо, і не є найбільш нагальним, проте воно точно у “першій десятці”. При цьому С.Власенко висловив переконання, що одним з найважливіших завдань в процесі пошуку шляхів впровадження адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування є визначення обсягу такого нагляду, який не повинен призводити до надмірного втручання держави в діяльність органів місцевого самоврядування. У зв'язку з цим очільник Комітету подякував організаторам за проведення таких консультаційних зустрічей, під час яких представники всіх заінтересованих сторін можуть обмінятися думками й виробити узгоджену позицію, та закликав учасників дотримуватись домовленостей, досягнутих під час попередньої зустрічі у штаб-квартирі Ради Європи.

Однією із поширених форм співпраці між Комітетом та його партнерами продовж восьмої сесії стало підписання меморандумів про співпрацю. Так, на засіданні Комітету 28 лютого 2018 року було підписано Меморандум про узгодження мети діяльності щодо впровадження реформи адміністративних послуг між Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування та Всеукраїнською асоціацією центрів надання адміністративних послуг. Документ підписали Голова Комітету С.Власенко і Голова Всеукраїнської асоціації, Директор Департаменту (Центру) надання адміністративних послуг виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) Н.Шамрай. Меморандум створює умови для співпраці між Комітетом та Всеукраїнською асоціацією, спрямованої на розвиток системи надання адміністративних послуг на засадах децентралізації, узгодження спільних позицій щодо створення та розвитку центрів надання адміністративних послуг, створення умов для спроможності органів місцевого самоврядування надавати якісні адміністративні послуги. Згідно з умовами Меморандуму Комітет бере на себе зобов'язання першочергово розглядати на своїх засіданнях проекти законодавчих актів, спрямованих на реформування системи надання адміністративних послуг та дотичних галузей законодавства України, забезпечувати створення робочих груп з напрацювання та фахового обговорення законопроектів, а також обговорення актуальних питань розвитку

системи надання адміністративних послуг між посадовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування і експертним середовищем. У свою чергу, Всеукраїнська асоціація центрів надання адміністративних послуг організовує та сприяє участі посадових осіб органів місцевого самоврядування і галузевих експертів у засіданнях робочих груп з напрацювання та обговорення проектів законодавчих актів, спрямованих на реформування системи надання адміністративних послуг та дотичних галузей законодавства України, надає для органів місцевого самоврядування практичні рекомендації та консультації з питань застосування нового законодавства на практиці, поширює кращі практики та сприяє формуванню професійного середовища в системі надання адміністративних послуг.

Аналогічного спрямування меморандуми про співпрацю були підписані на засіданнях Комітету 20 червня та 4 липня 2018 року між Комітетом та, відповідно, проектом Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) «Реформа управління на сході України II» і Асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад».

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО, ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, МІЖПАРЛАМЕНТСЬКА СПІВПРАЦЯ

Керуючись статтями 13, 23 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», які надають можливості для широкої взаємодії з міжнародними організаціями, Комітет впродовж звітнього періоду продовжив практику тісної співпраці з міжнародними партнерами Комітету:

- Програмою Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні»;
- Швейцарсько-українським проектом «Підтримка децентралізації в Україні» (DESPRO);
- проектом «Реформа управління на сході України», що виконується федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), яка діє за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ);
- Програмою Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «RADA: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво»;
- Академією Фольке Бернадотта (Шведське урядове агентство з питань миру, безпеки і розвитку), яка продовжує реалізацію проекту «Місцеве самоврядування і верховенство права в Україні»;
- проектом USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС)»;
- групою радників з підтримки впровадження державної регіональної політики Програми «U-LEAD з Європою»;
- проектом “Громадянське суспільство задля розвитку демократії та прав людини в Україні” Програми розвитку ООН в Україні;
- проектом USAID “Громадяни в дії”, що реалізується Українським незалежним центром політичних досліджень;

- проектом «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», що реалізується Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України»;

- Шведсько-українським проектом «Підтримка децентралізації в Україні»;

- Координатором проектів ОБСЄ в Україні;

- проектом Конгресу Ради Європи «Сприяння розвитку місцевої демократії в Україні»;

- Офісу з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України за підтримки Вестмінстерської фундації за демократію (WFD).

Зазначена співпраця включала інтелектуальну, організаційну, матеріальну підтримку при проведенні засідань Комітету, його підкомітетів і робочих груп, плануванні, організації і проведенні комітетських слухань, круглих столів, робочих зустрічей, візитів, надання експертних висновків і аналітичних матеріалів при здійсненні законопроектної та контрольної функцій в межах предмету відання Комітету тощо.

Народні депутати України - члени Комітету продовжили активну участь у групах з міжпарламентських зв'язків, у роботі парламентських делегацій Верховної Ради України, а саме: у Парламентській асамблеї Ради Європи, у Парламентській асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі, у Парламентській асамблеї ЄС – Східні сусіди (ПА ЄВРОНЕСТ), у складі Української частини Парламентського комітету асоціації між Україною та Європейським Союзом, у Комітеті з правових питань і прав людини Парламентської асамблеї Ради Європи у GRECO (Група держав проти корупції).

Так, 11-14 лютого 2018 року Заступник Голови Комітету В.Курило брав участь у засіданнях комітетів Парламентської асамблеї ЄВРОНЕСТ та ad hoc робочої групи ПА ЄВРОНЕСТ з питань Угоди по асоціацію (м. Тбілісі, Грузія).

16-17 лютого 2018 року голова підкомітету з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування А.Шкрум брала участь в Українському ланчі в рамках Мюнхенської конференції з безпеки (м. Мюнхен, Федеративна Республіка Німеччинна).

05-12 березня 2018 року член Комітету О.Березюк перебував з робочим візитом у Сполучених Штатах Америки.

12 березня 2018 року Секретар Комітету О.Гончаренко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з політичних питань і демократії (м. Париж, Французька Республіка).

13-15 березня 2018 року Голова Комітету С.Власенко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з правових питань і прав людини (м. Париж, Французька Республіка).

20 березня 2018 року Секретар Комітету О.Гончаренко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з соціальних питань, охорони здоров'я та сталого розвитку (м. Париж, Французька Республіка).

23-29 березня 2018 року голова підкомітету з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування А.Шкрум у складі делегації Верховної Ради України брала участь у 138-й Асамблеї Міжпарламентського Союзу та пов'язаних з нею заходах (м. Женева, Швейцарська Конфедерація).

11-13 квітня 2018 року Голова Комітету С.Власенко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з питань виборів суддів Європейського суду з прав людини (м.Париж, Французька Республіка).

15 квітня 2018 року Секретар Комітету О.Гончаренко брав участь у заходах ad-hoc комітету зі спостереження за президентськими виборами у Чорногорії (Республіка Чорногорія).

22-27 квітня 2018 року Голова Комітету С.Власенко брав участь у засіданнях комітетів ПАРЕ в рамках Другої частини сесії 2018 року Асамблеї (м.Страсбург, Французька Республіка).

22-28 квітня 2018 року Секретар Комітету О.Гончаренко у складі Постійної делегації Верховної Ради України у ПАРЕ брав участь у Другій частині сесії 2018 року Асамблеї (м. Страсбург, Французька Республіка).

21-23 травня 2018 року Секретар Комітету О.Гончаренко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з політичних питань і демократії (м. Афіни, Грецька Республіка).

21-24 травня 2018 року Голова Комітету С.Власенко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з правових питань і прав людини (м. Рейк'явік, Республіка Ісландія).

23-28 травня 2018 року голова підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності А.Река брав участь у Регіональному семінарі Міжпарламентського Союзу для парламентів країн Центральної та Східної Європи та Середньої Азії на тему «Парламентська співпраця в інтересах сталого розвитку: боротьба з бідністю і зміцнення системи охорони здоров'я» (м. Белград, Республіка Сербія).

3-5 червня 2018 року Голова Комітету С.Власенко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з питань міграції, біженців та переміщених осіб (м. Париж, Французька Республіка).

10-12 червня 2018 року голова підкомітету з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування А.Шкрум перебувала у Французькій Республіці у складі делегації Верховної Ради України під час відповідного офіційного візиту Голови Верховної Ради України А.Парубія.

10-16 червня 2018 року член Комітету Л.Зубач перебував у Республіці Хорватія та Сполученому Королівстві Великої Британії та Північної Ірландії з метою ознайомлення зі стандартами та практиками залучення громадянського суспільства до процесів розробки державної політики та законодавства шляхом проведення публічних консультацій, а також шляхом співпраці між парламентом та урядом у законотворчому процесі.

14-16 червня 2018 року Голова Комітету С.Власенко брав участь у засіданні Комітету ПАРЕ з питань виборів суддів Європейського суду з прав людини (м. Париж, Французька Республіка).

24-29 червня 2018 року Голова Комітету С.Власенко та Секретар Комітету О.Гончаренко брали участь у засіданнях комітетів ПАРЕ в рамках Третьої частини сесії 2018 року Асамблеї (м. Страсбург, Французька Республіка).

У рамках міжнародної співпраці та партнерства за період восьмої сесії Верховної Ради України відбулися наступні заходи за участі Комітету та народних депутатів України - членів Комітету.

20 лютого 2018 року Голова Комітету С.Власенко провів зустріч з Координатором проектів ОБСЄ в Україні Вайдотасом Вербою та співробітником проектів з розвитку громадянського суспільства Офісу Координатора проектів ОБСЄ в Україні О.Озьорною. Він поінформував Координатора про діяльність Комітету у сфері покращення демократичних процесів в Україні, окреслив останні законодавчі тенденції та запевнив учасників зустрічі у відкритості Комітету до діалогу. Зі своєї сторони п. В.Верба ознайомив очільника Комітету з наявними проектами ОБСЄ, які допомагатимуть Україні посилити її безпеку та вдосконалити законодавство, інститути і практики відповідно до стандартів демократії. Метою цієї діяльності, за його словами, є підтримка зусиль країни, спрямованих на те, аби її закони, структури та процеси відповідали вимогам і ознакам сучасної демократичної держави, створювали безпечніше середовище для її громадян. Координатор висловив переконання, що взаємодія між державними органами та громадськістю в цьому сенсі є важливою передумовою для реалізації ключових реформ та забезпечення сталого розвитку України. У зв'язку з цим він звернув увагу на внесений Урядом України на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про публічні консультації», який знаходиться на опрацюванні в Комітеті та має на меті посилення співробітництва між державою та громадськістю. За результатами зустрічі було вирішено налагодити більш тісну співпрацю між Комітетом та Офісом Координатора проектів ОБСЄ в Україні у сфері забезпечення належного урядування в Україні, посилення демократичних процесів та удосконалення відповідної законодавчої бази.

21 березня 2018 року у м. Києві відбулося засідання Наглядового комітету шведсько-українського проекту Академії Фольке Бернадотта, участь в якому взяли заступник Голови Комітету С.Кудлаєнко та головний консультант секретаріату Комітету Г.Степанян. Під час заходу обговорювалися результати діяльності Проекту, в тому числі були представлені дослідження у сфері надання адміністративних послуг, а також плани роботи на 2018 рік. С.Кудлаєнко подякував Проекту за експертну допомогу Комітету в підготовці проектів законодавчих актів в рамках діяльності робочих груп Комітету, зокрема, постійно діючій Робочій групі з підготовки пропозицій до законодавства України з метою вирішення проблемних питань у сфері надання адміністративних послуг. Окрім того, Заступник Голови Комітету відзначив важливість для органів місцевого самоврядування проведення організованих Проектом тренінгів і семінарів з обміну досвідом та допомогу Проекту в організації та проведенні комунікативних заходів Комітету в регіонах України, оскільки такий формат заходів дає можливість безпосередньо спілкуватися з тими, хто реалізує законодавство у сфері місцевого самоврядування, в тому числі надання адміністративних послуг, приймати від них пропозиції та зауваження, а там де це необхідно проводити роз'яснювальну роботу.

20 червня 2018 року відбулося розширене засідання Комітету за участі представників країн Східного Партнерства: Азербайджану, Білорусії, Вірменії

та Грузії. В рамках засідання було заслухано інформацію Рахункової палати щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на створення і забезпечення функціонування центрів надання адміністративних послуг, інформацію Всеукраїнської Асоціації центрів надання адміністративних послуг щодо її діяльності у сфері підвищення якості надання адміністративних послуг в умовах децентралізації владних повноважень, інформацію підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності Комітету щодо результатів проведення Другого полтавського регіонального форуму міжмуніципального співробітництва.

Крім того, було заслухано інформацію проекту «Реформа управління на сході України», що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH щодо їх участі в процесі впровадження реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, після чого між Комітетом та проектом «Реформа управління на сході України» був підписаний меморандум про співпрацю.

ОСОБИСТИЙ ПРИЙОМ ГРОМАДЯН

Голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування С.Власенко 2 квітня 2018 року провів особистий прийом громадян у Верховній Раді України за участю працівників секретаріату Комітету. Нормативно-правовою основою для проведення особистого прийому громадян керівниками парламентських комітетів є пункт 17 частини першої статті 34 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», стаття 22 Закону України «Про звернення громадян» та Порядок організації та проведення особистого прийому громадян у Верховній Раді України, затверджений Розпорядженням Голови Верховної Ради України від 17 квітня 2015 року № 573.

Під час проведення особистого прийому до Голови Комітету звернулися 25 громадян, 11 з яких вказали, що вони є пенсіонерами (з них 2 – інваліди), 2 – внутрішньо-переміщеними особами, 1 – приватним підприємцем, 1 – безробітним. Найбільше громадян, які прибули на прийом – 9, проживали в місті Києві, по 4 особи – у Київській та Харківській областях, 2 особи прибули з Донецької області, по 1 особі – з Вінницької, Львівської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Черкаської областей.

Серед питань, які порушили заявники, були такі:

- щодо допомоги з утворенням об'єднаної територіальної громади у Харківській області;
- щодо перерахунку пенсій колишнім державним службовцям та існуючій дискримінації їх прав;
- щодо контролю за конкретним кримінальним провадженням;
- прохання відновити діяльність ДНВЗ «Київський університет управління та підприємництва»;
- щодо перерахунку трудової пенсії;
- щодо незаконних, на думку заявників, дій посадових осіб органів місцевого самоврядування;

- щодо удосконалення законодавства України у відповідності до Європейської хартії місцевого самоврядування;
- щодо порушення земельного, житлового законодавства, допомоги в отриманні житла;
- щодо забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб;
- щодо сприяння у встановленні меж м. Суми, будівництва за рахунок державного бюджету соціальних об'єктів у смт. Нові-Баси тощо.

Як випливає зі змісту цих питань, значна більшість із них не належала до предмету відання Комітету. Однак, не зважаючи на дану обставину, заявникам надавалися усні юридичні роз'яснення і поради щодо шляхів вирішення порушених ними питань, погоджувалися органи, в тому числі й інші парламентські комітети, до яких планувалося скерувати відповідні звернення за підписом Голови Комітету, строки їх розгляду, перелік додаткових документів та матеріалів, необхідних для системного вивчення проблем та їх подальшого розв'язання тощо.

РОБОТА ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ

Впродовж періоду восьмої сесії Комітет надавав важливе значення питанням розгляду звернень громадян, юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, депутатів місцевих рад, що надходили на його адресу. Законодавчою основою розгляду таких звернень були відповідні положення Конституції України, Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання», закони України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію» та інші.

Звернень (заяв, скарг, повідомлень, пропозицій, запитів, електронних петицій) від усіх категорій заявників (юридичні особи, органи державної влади і місцевого самоврядування, їх посадові особи, громадяни) надійшло близько 2000, з яких від громадян – 174. Вони стосувалися практично всіх сторін суспільного життя і в багатьох випадках виходили за межі предмету відання Комітету. Звернення бралися до уваги, ретельно вивчалися, заявникам надавалися відповіді, роз'яснення, рекомендації, про зміст окремих звернень інформувалися уповноважені на їх розгляд органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Так, понад 120 звернень стосувалися окремих питань здійснення повноважень органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами та депутатами місцевих рад;

близько 80 – проблематики призначення позачергових виборів до органів місцевого самоврядування;

близько 50 – скарг на неналежне виконання, дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, юридичної кваліфікації рішень органів місцевого самоврядування;

близько 40 – питань адміністративно-територіального устрою;

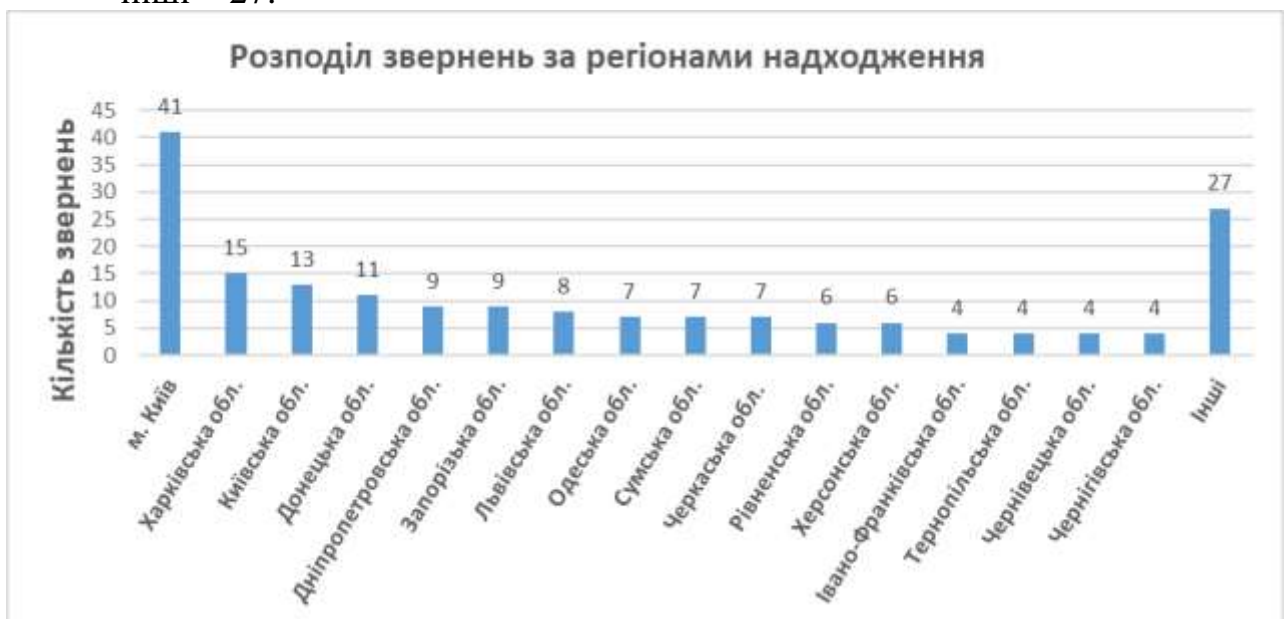
близько 30 – питань статусу та оплати праці державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, стану місцевих фінансів;

близько 30 – об'єднання територіальних громад та їх статусу;

близько 20 – державних символів і нагород України.

Серед звернень громадян України, які надійшли впродовж восьмої сесії, 10 подавалися як електронні петиції, однак не набрали необхідної для підтримки 25000 голосів і розглядалися як звичайні звернення. При цьому **розподіл звернень за регіонами надходження** характеризується такими показниками:

- м. Київ – 41;
- Харківська область – 15;
- Київська область – 13;
- Донецька область – 11;
- Дніпропетровська область – 9;
- Запорізька область – 9;
- Львівська область – 8;
- Одеська область – 7;
- Сумська область – 7;
- Черкаська область – 7;
- Рівненська область – 6;
- Херсонська область – 6;
- Івано-Франківська область – 4;
- Тернопільська область – 4;
- Чернівецька область – 4;
- Чернігівська область – 4;
- інші – 27.

Значна більшість звернень мала індивідуальний характер – 145, і лише 29 були надіслані від 2-х і більше авторів. При цьому вперше до Верховної Ради України, Комітету та їх посадових осіб звернувся 71 дописувач.

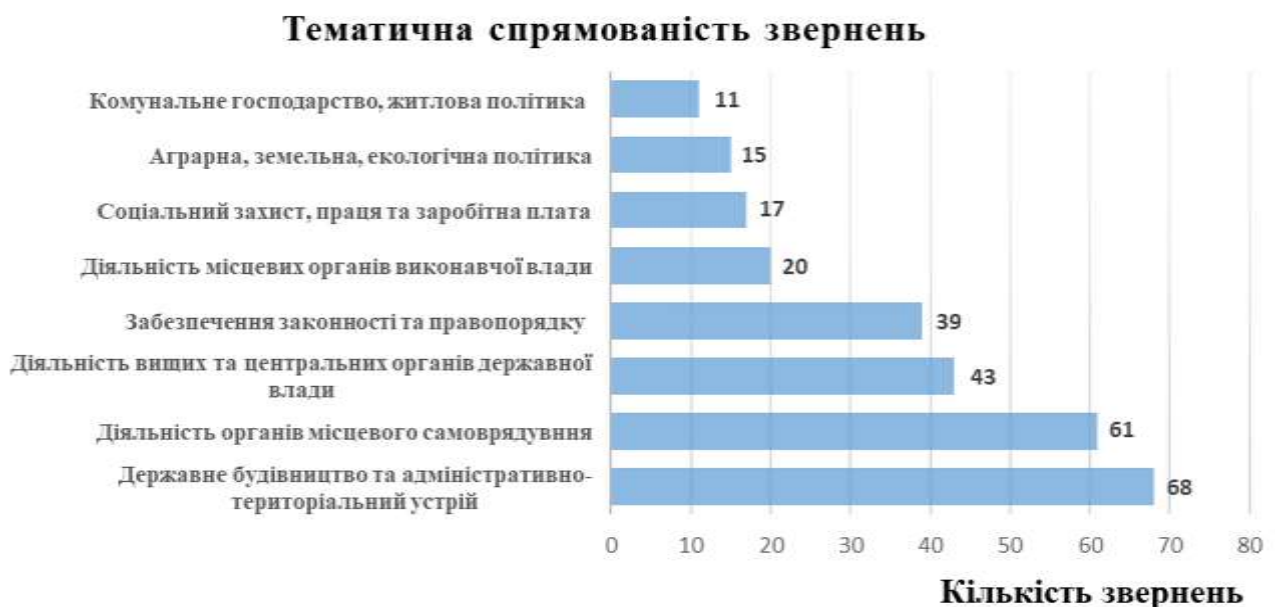
Розподіл заявників за соціальним статусом, про який вони повідомили у своїх зверненнях такий:

- пенсіонери – 42;
- інваліди – 22;
- працівники бюджетної сфери, державні службовці – 9;
- учасники бойових дій, АТО, війни – 6.
- особи, потерпілі від катастрофи ЧАЕС – 5;
- безробітні – 3.

Тематична спрямованість питань, порушених у зверненнях, стосувалася практично всіх аспектів діяльності Комітету:

- державне будівництво та адміністративно-територіальний устрій – 68;
- діяльність органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади – 61;
- діяльність вищих та центральних органів державної влади – 43;
- забезпечення законності та правопорядку – 39;
- соціальний захист, праця та заробітна плата – 20;
- діяльність місцевих органів виконавчої влади – 17;
- аграрна, земельна, екологічна політика – 15;
- комунальне господарство, житлова політика – 11.

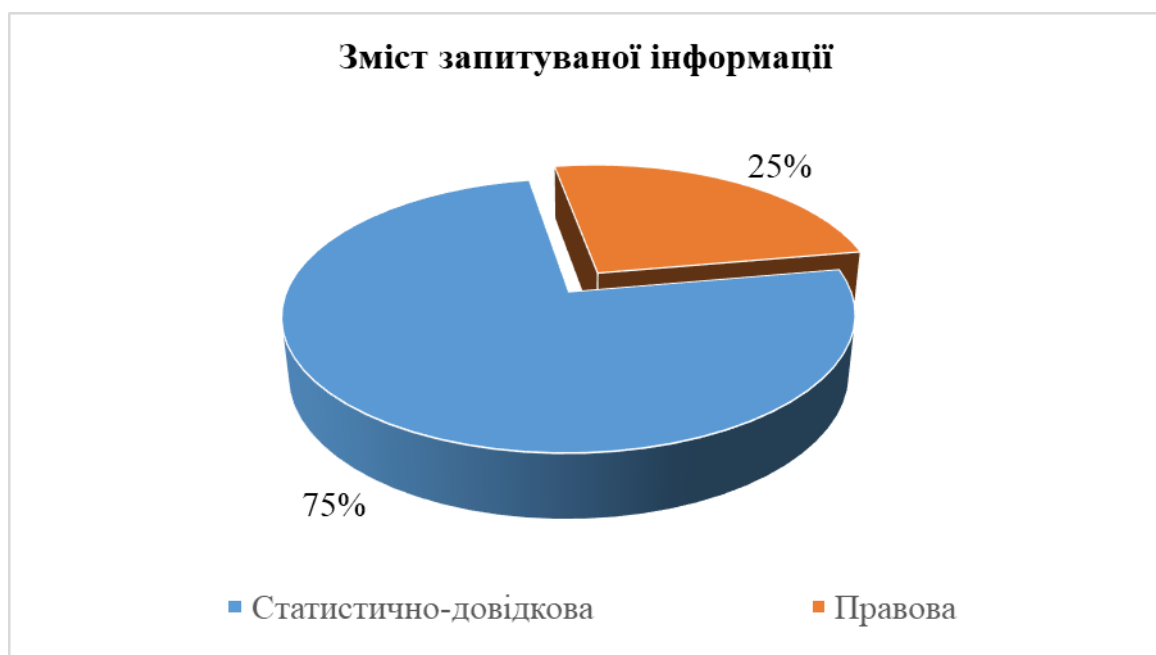

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Протягом восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання на адресу Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування продовжували надходити запити щодо надання публічної інформації з питань, віднесених до його відання. Загалом від усіх суб'єктів звернень було отримано 16 запитів, з яких 14 (88%) надійшло в електронному вигляді, а 2 (12%) – надіслані на паперових носіях.

Найбільш запитуваною була інформація статистично-довідкового характеру: надійшло 12 запитів такого змісту, або 75 % від загальної кількості надісланих до Комітету запитів на інформацію. Разом із тим, було отримано 4 запити стосовно надання правової інформації, що склало 25 % від їх загального показника.

У вказаних запитах порушувалися питання щодо призначення позачергових виборів до органів місцевого самоврядування, зокрема Луцького та Миколаївського міського голів, надання копій протоколів засідань Комітету, надання копій висновків Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ та низки вітчизняних наукових установ щодо проекту Закону України «Про публічні консультації», перейменування населених пунктів, встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць, надання копій нормативно-правових актів, якими визначається порядок використання та захисту державної символіки тощо.

Ініціаторами 14 (88%) запитів на інформацію, що надійшли до Комітету, були громадяни України, а 2 (12%) – юридичні особи. При цьому жоден із отриманих запитів не був переданий іншим органом влади до Комітету як належного розпорядника відповідно до частини третьої статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації». Разом з тим, один із запитів, що надійшов на адресу Комітету, з огляду на приписи вищевказаної частини було направлено до Адміністрації Президента України як належного розпорядника.

Отримані Комітетом запити на інформацію відповідали, в основному, вимогам Закону України «Про доступ до публічної інформації». Водночас, окремі запитувачі просили надати інформацію, яку Комітет раніше не створював, яка не надходила на його адресу від інших суб'єктів і яка не була відображена і зафіксована на будь-яких носіях, що були в розпорядженні Комітету. В таких випадках готувалися мотивовані роз'яснення з посиланням на Закон України «Про доступ до публічної інформації» про те, що даний Закон не уповноважує органи публічної влади та їх посадових осіб створювати нову інформацію і тому відповідь таким запитувачам має надаватися в порядку, передбаченому Законом України «Про звернення громадян».

Окрім того, запитувачам, з посиланням на частину першу статті 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації», де наводиться визначення розпорядників інформації, пояснювалося, що парламентські комітети не можуть вважатися розпорядниками інформації в розумінні даного Закону, оскільки вони не є суб'єктами владних повноважень: тобто не є органами державної влади, не здійснюють владних управлінських функцій, не приймають рішень, обов'язкових до виконання. Натомість, з огляду на зміст частини першої статті 32 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», комітети розглядають виключно звернення.

Незважаючи на вищевказані обставини, всі відповіді на звернення, що реєструвалися як інформаційні запити, надавалися в межах граничного п'ятиденного строку розгляду запитів на інформацію, передбаченого Законом України «Про доступ до публічної інформації», що вкотре засвідчило дотримання Комітетом з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування принципів відкритості і прозорості у своїй роботі, готовності до конструктивного діалогу з громадянським суспільством.

ПРОЗОРІСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ

Забезпечення принципів прозорості та публічності в роботі Комітету і його підкомітетів у період восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання здійснювалось шляхом вільного доступу на їх засідання представників державних органів, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, підприємств, установ, організацій, громадянського суспільства, міжнародних структур, науковців, експертів, працівників засобів масової інформації, трансляції засідань Комітету в мережі Інтернет в режимі реального часу з можливістю її перегляду в будь-який момент, ведення повного аудіозапису та публікацією стенограм засідань Комітету, телевізійних репортажів про них, розміщенням на веб-сайті Комітету у відкритому доступі для всіх користувачів мережі Інтернет порядків денних та протоколів засідань Комітету, всіх прийнятих актів включно з роз'ясненнями, рекомендаціями, правовою позицією з тих чи інших питань, повідомленнями, новинами, анонсами тощо.

Впродовж звітнього періоду роботу Комітету висвітлювали газета «Голос України», журнал «Віче», регіональні газети і журнали. Практично щодня з інформаційних випусків новин парламентського телеканалу «РАДА» громадяни дізнавались про діяльність Комітету, в центрі уваги якого були становище і перспективи реформування місцевого самоврядування на засадах децентралізації та субсидіарності, нормативного регулювання питань державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, формування та діяльності об'єднаних територіальних громад, становлення інституту старост у таких громадах, забезпечення повсюдності територіальної основи місцевого самоврядування, недопущення нівеляції децентралізаційної реформи змінами у бюджетному законодавстві, проблематики правового статусу столиці України та гірських населених пунктів, надання адміністративних послуг, забезпечення контрольних та установчих повноважень парламенту з питань предмету відання

Комітету, в першу чергу щодо проблематики державного управління, адміністративно-територіального устрою, призначення позачергових виборів до органів місцевого самоврядування тощо.

Анонси про комітетські заходи та інформація щодо їх перебігу і результати проведення постійно скеровувались до засобів масової інформації, прес-служби Парламенту. Діяльність депутатського корпусу, керівництва Комітету і підкомітетів активно оприлюднювалась на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (31 публікація у рубриці «Новини» за восьму сесію) та на офіційному веб-сайті Комітету (<http://komsamovr.rada.gov.ua>) (61 публікація у рубриці «Новини»).

Важливим елементом відкритості роботи Комітету була його взаємодія і співпраця з державними органами, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, громадянським суспільством в особі громадських об'єднань і неурядових організацій, міжнародних партнерів Комітету, наукових та навчальних закладів шляхом надання експертних висновків, інформаційно-довідкових матеріалів, спільної участі у робочих групах, нарадах, зустрічах, виїзних засіданнях, комітетських слуханнях, круглих столах, форумах, конференціях, семінарах та інших заходах.

Інформування широкого загалу про діяльність Комітету і прийняті ним рішення забезпечувались також через надання відповідей на депутатські запити, звернення юридичних осіб та громадян, безпосереднє спілкування з громадянами на особистих прийомах. Крім того, інформація про діяльності Комітету надавалась також шляхом відповідей на 16 інформаційних запитів, які впродовж восьмої сесії надійшли на адресу Комітету.

В період роботи восьмої сесії Громадянська мережа «ОПОРА» оприлюднила результати дослідження діяльності комітетів Верховної Ради України в частині забезпечення прозорості їх роботи. Як і в попередній період для цього використовувалося 34 індикатори, що детально відображають якість діяльності комітетів та максимальну наповненість їхніх веб-сайтів. Результати проведеного дослідження продемонстрували, що 16 парламентських комітетів оприлюднюють понад 50 % інформації, яка має розміщуватись на їхніх веб-ресурсах, 3 комітети висвітлюють свою діяльність наполовину – 50 %, а 8 комітетів надають менше ніж 50% необхідної інформації. При цьому найкращий показник за оцінками ОПОРИ – 30 балів – і перше місце в рейтингу прозорості серед усіх комітетів Верховної Ради України знову посів Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування.

Також висвітлення діяльності про роботу Комітету, його підкомітетів, робочих груп та окремих народних депутатів України – членів Комітету впродовж цього періоду здійснювалося на повністю оновленому офіційному веб-сайті Комітету, уніфікованому із сайтами інших парламентських комітетів. А з травня місяця 2018 року комітетський веб-ресурс став доступний і в найбільш масовій і поширеній соціальній інтернет-мережі Facebook, що дозволило суттєво розширити аудиторію, ознайомлену з роботою Комітету, в тому числі за рахунок молодих людей, серед яких ця мережа користується найбільшою популярністю.